

Valtion palvelu- ja toimitilaverkko- uudistuksen alueellinen suunnitelma

29.9.2026

Varsinais-Suomi

Varsinais-Suomen liitto
PL 273, 20101 Turku
kirjaamo@varsinais-suomi.fi
varsinais-suomi.fi

Sisällys

Johdanto	5
1 Nykytilan kuvaus	6
Varsinais-Suomen väkiluku.....	6
Väestön sijoittuminen ja liikenneverkko	10
Väestön ikärakenne, kielijakauma, maahanmuutto, vapaa-ajan asutus ja muut muutostrendit.....	18
Valtion palvelutuottajien toimipisteiden tilannekuva.....	25
Muut palveluverkot.....	32
2 Alueellinen tavoitetila 2030.....	35
Suomi-pisteiden verkko Varsinais-Suomessa vuonna 2030.....	35
Paikkakuntakohtainen tarkastelu	39
Suomi-pisteiden verkon ulkopuolelle jäävät tavat tarjota käyntiasiointipalvelua vuonna 2030	43
Muiden julkisen sektorin toimijoiden kannanotot	46
3 Riskianalyysi	50
Varsinais-Suomen alueellisen suunnittelun ja toteutuksen riskit.....	50
Huomiot riskien vaikutuksista ja ennaltaehkäisystä	52
4 Organisointi ja rahoitus	54
Alueellisen projektiryhmän kokoonpano ja tehtävät	54
Alueellisen suunnittelun rahoitus.....	55
5 Raportointi	56

Johdanto

Valtion palvelu- ja toimitilaverkkouudistuksen Varsinais-Suomen alueellinen suunnitelma on esitys valtion virastojen käyntiasiointipisteiden sijoittumisesta tulevaisuudessa. Se perustuu alueen väestötietoihin ja alueen toimijoiden yhteiseen näkemykseen palvelutarpeeseen ja uudistuksen kriteereihin vastaamisesta.

Suunnitelma on laadittu osana valtakunnallista valtion palvelu- ja toimitilaverkkouudistusta. Sen laati valtiovarainministeriön nimittämä alueellinen projektiryhmä, jossa oli mukana Varsinais-Suomen liiton, valtion viranomaisten, Kelan, Varsinais-Suomen hyvinvointialueen sekä kuntien seutukunnittain nimetyt edustajat.

Suunnitelmassa on kaksi pääosiota: nykytilan kuvaus ja vuoden 2030 tavoitetila. Nykytilan kuvaus osoittaa Varsinais-Suomen väestön palveluntarpeen. Lisäksi siinä kuvataan valtion viranomaisten nykyiset käyntiasiointipisteet ja toimitilat sekä työllisyysalueiden ja Varsinais-Suomen hyvinvointialueen palveluverkot.

Vuoden 2030 tavoitetila esittää ratkaisun valtion yhteisten asiakaspalvelupisteiden eli Suomi-pisteiden sekä niitä täydentävien muiden kasvokkaisen asiakaspalvelun toimipisteiden ja palvelumuotojen kokonaisuudeksi Varsinais-Suomessa. Tavoitetilassa huomioidaan alueen palvelutarve sekä uudistuksen kriteerit (1) pääsääntöisesti enintään tunnin asiointietäisyys tieverkkoa pitkin sekä 2) riittävä väestöpohja palveluvolyymien perustaksi). Lisäksi tavoitetilassa kuvataan mahdollisuudet tiloja ja palvelua koskevalle yhteistyölle Suomi-pisteiden, kuntien, Kelan ja Varsinais-Suomen hyvinvointialueen välillä sekä esitykset uudistuksessa tunnistettujen riskien ennaltaehkäisyksi.

Alueellinen suunnitelma luovutetaan valtion palvelu- ja toimitilaverkkouudistuksen ohjaus- ja valmisteluryhmän käsittelyyn ja kansallisen tason arvioinnin materiaaliksi syyskuussa 2026.

1 Nykytilan kuvaus

Tässä luvussa kuvataan Varsinais-Suomen väestön ja valtion viranomaisten asiakaspalvelupisteiden nykytila. Väestön osalta kuvataan myös vuosiin 2030 ja 2040 mennessä tapahtuvan muutoksen ennusteet.

Varsinais-Suomen väkiluku

Varsinais-Suomessa oli vuoden 2025 lopussa lähes 500 000 asukasta. Kuntakohtaisesti väkiluku vaihteli Turun noin 210 000 asukkaasta Kustavin noin tuhanteen asukkaaseen.

Varsinais-Suomessa on 27 kuntaa, joista muodostuu viisi seutukuntaa. Seutukunnat ovat Turun seutu, Salon seutu, Loimaan seutu, Vakka-Suomi sekä Turunmaa (Åboland). Kunkin kunnan ja seutukunnan nykyinen sekä vuosien 2030 ja 2040 ennustettu väkiluku sekä maakunnan kokonaisväkiluku on esitetty Taulukko 1:ssä.

Väkiluvun muutos

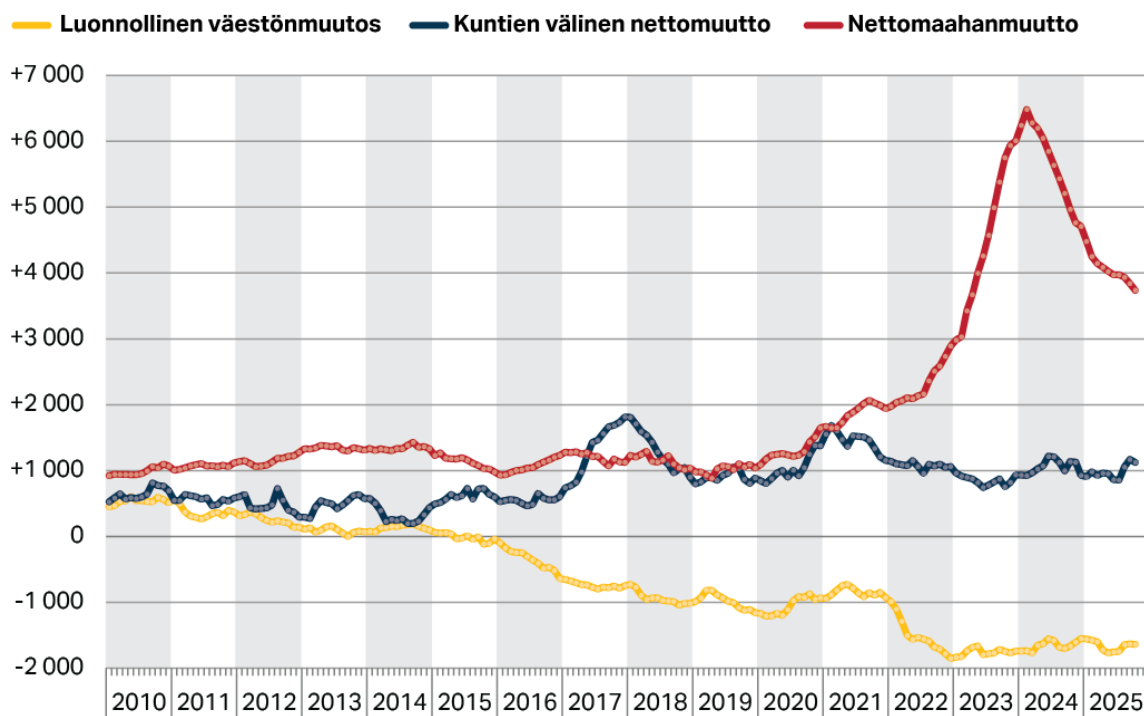
Varsinais-Suomi on kasvava maakunta. Maakunnassa asui vuoden 2025 lopussa noin 3 200 asukasta enemmän kuin vuotta aiemmin. Maakunnan väestö on kasvanut käytännössä poikkeusolosuhteita lukuun ottamatta koko tilastoidun historian ajan. Väestönkasvu on laskenut vuoden 2024 alun huippuluvuista, mutta on yhä selvästi pitkän aikavälin keskiarvoa korkeampi ja maakunnan asukasluku ylittäneekin puolen miljoonan rajan loppukesästä 2026. Ukrainalaisten pakolaisten saapuminen synnytti väestönkasvuun kasvupiikin, joka on vuoden 2023 jälkeen tasaantunut. 2000-luvulla vuotuinen väestönkasvu on ollut noin 2000 henkilön tasolla.

Varsinais-Suomen väestönkasvu tulee muuttovoitosta sekä muista Suomen maakunnista että ennen kaikkea ulkomailta. Luonnollinen väestönmuutos on ollut jo kymmenen vuoden ajan negatiivinen, eli kuolleita on syntyneitä enemmän. Luonnollisen väestönmuutoksen laskeva trendi näyttää Varsinais-Suomessa kuitenkin pysähtyneen viime vuosina. Siitä huolimatta ilman muuttovoittoa maakunnan asukasluku laskisi vuositason yli tuhannella henkilöllä. Varsinais-Suomi saa muuttovoittoa lähes kaikista maakunnista sekä ulkomailta etenkin itäisestä Euroopasta ja Etelä- ja Kaakkois-Aasiasta.

Alueellisesti tarkasteltuna Varsinais-Suomen väestönkasvu keskittyy Turun seudulle. Erityisesti Turun kaupunki on kasvanut viime vuosina nopeasti, ja Turun väestönkasvu kattaa yksin suurimman osan maakunnan kasvusta. Turun lisäksi määrällisesti merkittävää kasvua on vain muissa Turun ydinkaupunkiseudun kaupungeissa: Raisiossa, Kaarinassa, Naantalissa ja Liedossa. Seutukuntatasolla muut kuin Turun seutu pienenevät asukasmäärältään. Väestön väheneminen muissa seutukunnissa on kuitenkin maltillista. Seutukuntien sisässä esiintyy kuntakohtaista vaihtelua: osa kunnista pienenee, osa kasvaa. (Taulukko 1.)

Vuonna 2024 tehdyn Tilastokeskuksen väestöennusteen mukaan Varsinais-Suomen väestö kasvaisi vuoteen 2040 mennessä lähes 540 000 asukkaaseen. Kaupungistumisen megatrendi ei ole päättymässä, vaan väestönkasvun ennustetaan tulevaisuudessakin suuntautuvan Turkuun ja Turun seudun ydinalueelle. Ennusteen mukaan noin puolet maakunnan kunnista kasvaisi vuoteen 2040 mennessä, mutta toisessa puolessa kunnista väestö vähenisi, enimmillään jopa lähes 15 prosenttia.

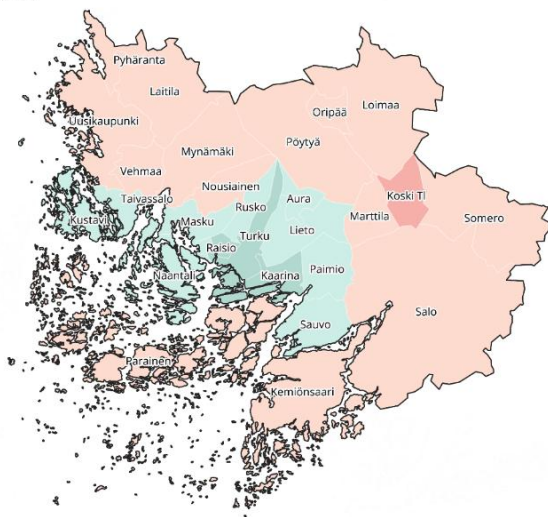
Asukasluvun vuosimuutoksen osatekijöiden kehitys Varsinais-Suomessa

Kuva 1: Asukasluvun vuosimuutoksen osatekijöiden kehitys Varsinais-Suomessa 2010–2025. Lähde: Tilastokeskus.

Väkiluvun muutos kunnittain
v. 2020 - 2030

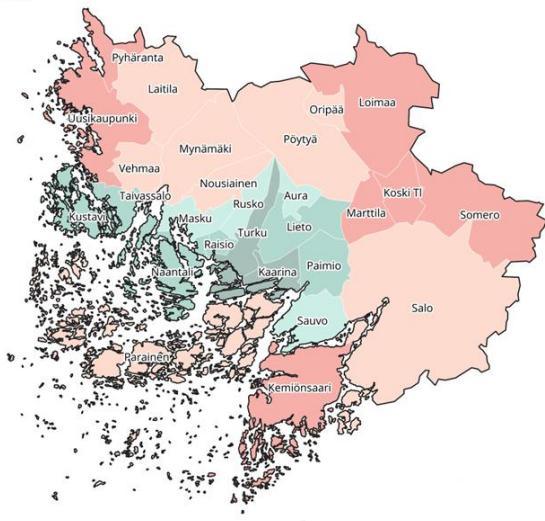
- 30 - -20 %
- 20 - -10 %
- 10 - 0 %
- 0 - 10 %
- 10 - 20 %
- 20 - 30 %

Kuva 2: Väkiluvun muutos kunnittain v. 2020–2030. Lähde: Senaatti-kiinteistöjen tuottama Materiaalipaketti 1.

Väkiluvun muutos kunnittain
v. 2020 - 2040

- 30 - -20 %
- 20 - -10 %
- 10 - 0 %
- 0 - 10 %
- 10 - 20 %
- 20 - 30 %

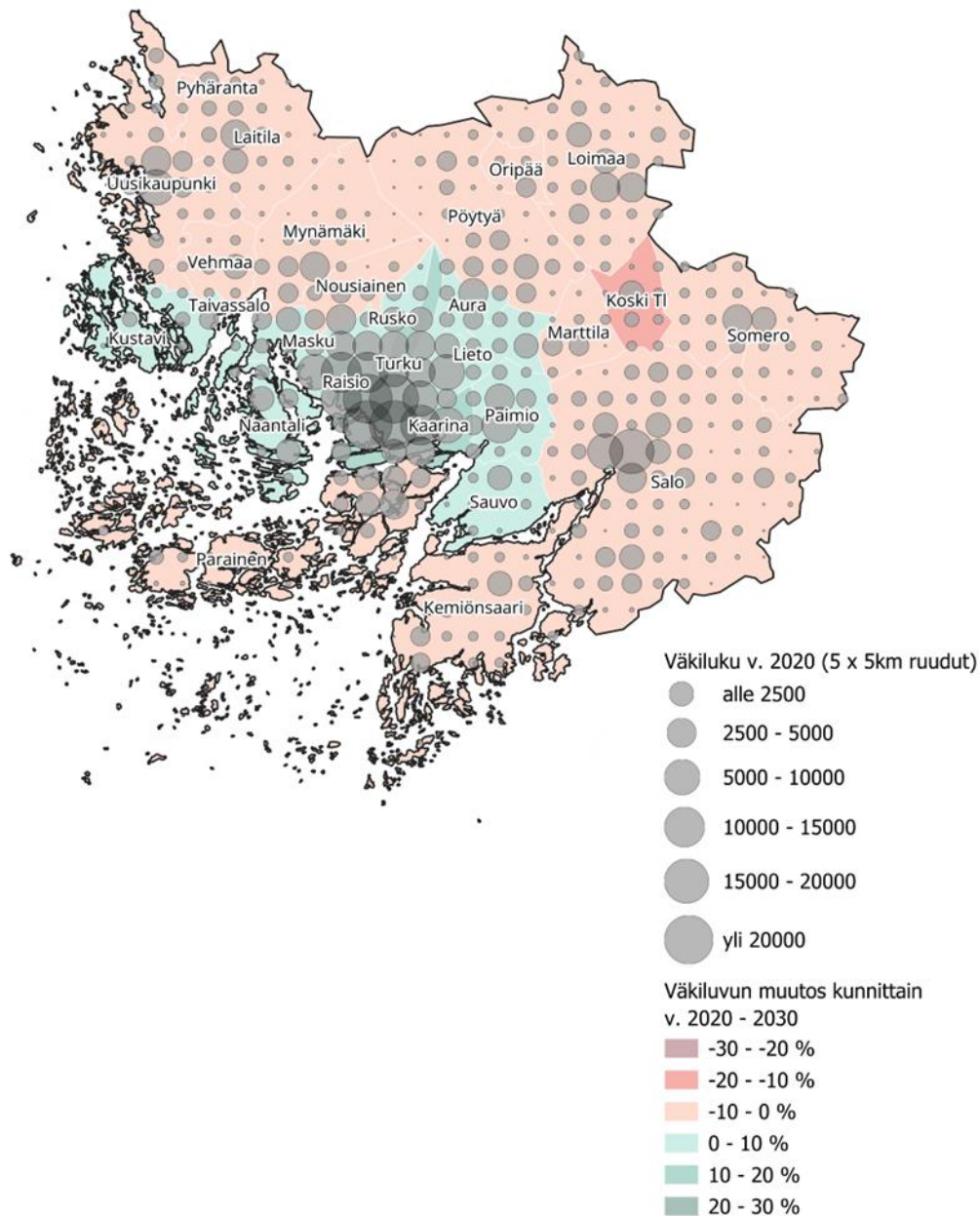
Kuva 3: Väkiluvun muutos kunnittain v. 2020–2040. Lähde: Senaatti-kiinteistöjen tuottama Materiaalipaketti 1.

Taulukko 1. Varsinais-Suomen ja sen kuntien ja seutukuntien väkiluku ja väkiluvun ennusteet. Lähde: Tilastokeskus/StatFin, Väestö iän ja sukupuolen mukaan alueittain 1972–2024; Väestöennuste 2024. Tiedot noudettu 9.2.2026.

Turun seutu	Väkiluku (12/2024)	2030 (v. 2024 ennuste)	2040 (v. 2024 ennuste)	Muutos 2024– 2040	Muutoksen osuus 2024 tilanteesta
Turku	206 073	220 529	237 893	31 820	15,4 %
Kaarina	36 551	39 920	43 897	7 346	20,1 %
Raisio	25 738	27 122	29 110	3 372	13,1 %
Lieto	20 666	21 669	23 068	2 402	11,6 %
Naantali	20 129	21 206	22 741	2 612	13,0 %
Paimio	11 221	11 784	12 441	1 220	10,9 %
Masku	9 592	9 743	10 093	501	5,2 %
Mynämäki	7 477	7 252	7 155	-322	-4,3 %
Rusko	6 418	6 657	6 886	468	7,3 %
Nousiainen	4 659	4 647	4 675	16	0,3 %
Sauvo	2 965	2 953	3 013	48	1,6 %
Yhteensä	351 489	373 482	400 972	49 483	14,1 %
Salon seutu					
Salo	50 870	49 270	48 368	-2 502	-4,9 %
Somero	8 429	7 876	7 587	-842	-10,0 %
Yhteensä	59 299	57 146	55 955	-3 344	-5,6 %
Loimaan seutu					
Loimaa	15 295	14 638	14 005	-1 290	-8,4 %
Pöytyä	8 011	7 867	7 773	-238	-3,0 %
Aura	3 966	3 968	4 049	83	2,1 %
Koski Tl	2 186	2 062	1 958	-228	-10,4 %
Marttila	1 910	1 831	1 786	-124	-6,5 %
Oripää	1 304	1 268	1 252	-52	-4,0 %
Yhteensä	32 672	31 634	30 823	-1 849	-5,7 %
Vakka-Suomi					
Uusikaupunki	14 814	13 980	13 138	-1 676	-11,3 %
Laitila	8 479	8 162	8 010	-469	-5,5 %
Vehmaa	2 246	2 212	2 234	-12	-0,5 %
Pyhäranta	1 919	1 832	1 746	-173	-9,0 %
Taivassalo	1 692	1 785	1 891	199	11,8 %
Kustavi	970	1017	1 093	123	12,7 %
Yhteensä	30 120	28 988	28 112	-2 008	-6,7 %
Turunmaa – Åboland					
Parainen	14 868	14 749	14 683	-185	-1,2 %
Kemiönsaari	6 371	6 125	5 933	-438	-6,9 %
Yhteensä	21 239	20 874	20 616	-623	-2,9 %
Varsinais-Suomi yhteensä	494 819	512 124	536 478	41 659	8,4 %

Väestön sijoittuminen ja liikenneverkko

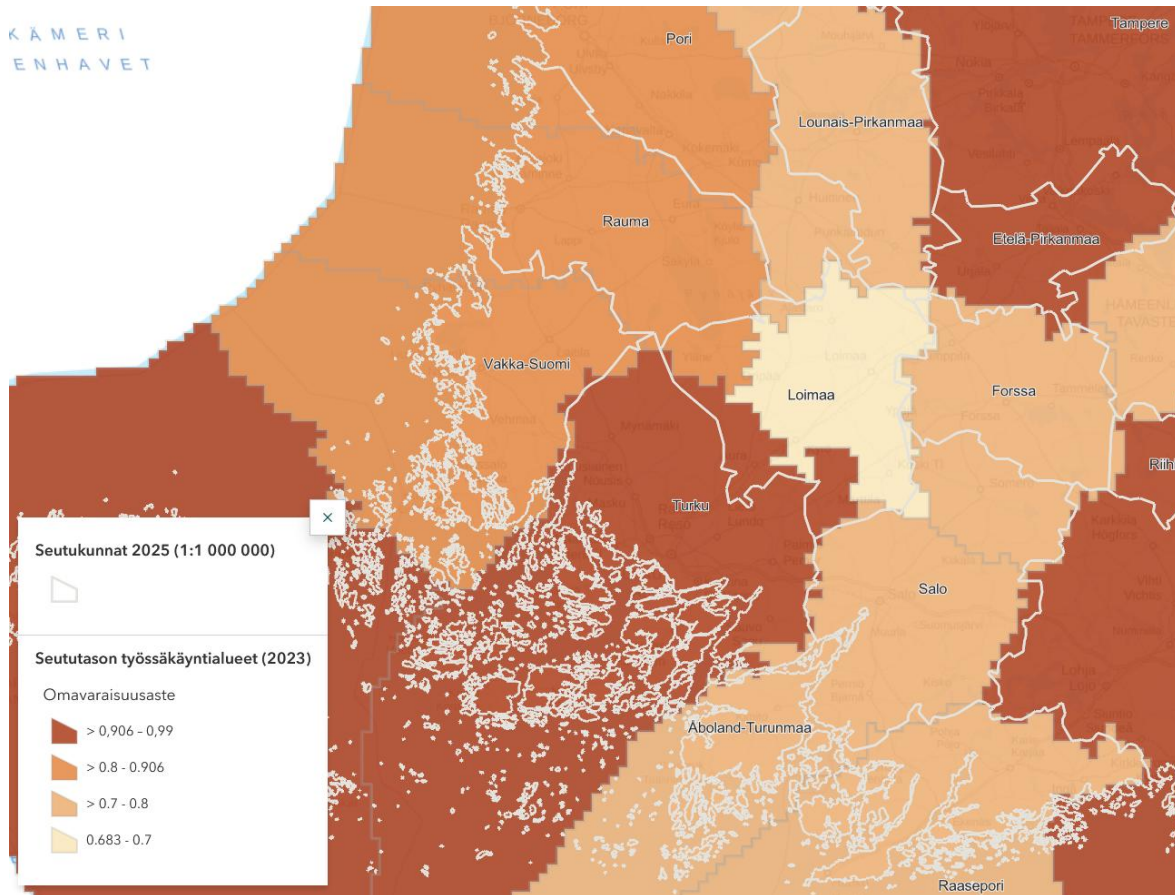
Väestön sijoittuminen

Kuva 4: Väestökeskittymät ja väkiluvun muutos. Lähde: Senaatti-kiinteistöjen tuottama Materiaalipaketti 1.

Varsinais-Suomi on tiheästi asuttu maakunta, jossa suomalaisittain suurta kaupunkiseutua ympäröi tiivis maaseutumainen vaikutusalue. Koko maakunnan väestöstä noin 70 prosenttia sijoittuu Turun seudulle. Aluerakenne on kuitenkin monikeskuksinen, ja seutukuntakeskukset Salo, Uusikaupunki, Loimaa ja Parainen muodostavat maakunnassa merkittävät alakeskukset. Lisäksi Varsinais-Suomen taajamaverkkoon kuuluu useita seutukaupunkeja, kuten Laitila, Paimio ja Somero, sekä lukuisia pienempiä keskuksia. Maakunnalle olennaista on myös saaristoasutus. Ilman kiinteää tieyhteyttä asuvia maakunnassa on noin 3 600 henkilöä.

Väestön määrän ja jakautumisen tarkastelun lisäksi väestön toiminnallinen suuntautuminen vaikuttaa merkittävästi aluerakenteeseen ja alueelliseen palvelutarpeeseen. Suomen ympäristökeskus (Syke) on tarkastellut kansallisesti maan keskuksia ja niiden vaikutusalueita osana ympäristöministeriön alueiden käytön kehityskuvatyötä. Analyysissä vaikutusalueita tarkastellaan useista eri näkökulmista, joista esimerkiksi työssäkäyntialueet ja arkiliikkumisvyöhykkeet kuvaavat alueen väestön luontaisia kulku- ja asiointisuuntia. Analyysin tulokset on koottu Syken [tarinakarttaan](#).

Kuva 5: Työssäkäyntialueet harmaarajaisina alueina sekä todellisen työpaikkaomavaraisuuden aste väreillä merkittynä. Lähde: Alueidenkäytön kehityskuvan tarinakartta. Suomen ympäristökeskus 2025.

Syken vaikutusalueanalyysin työssäkäyntialueet on esitetty ruututasolla kuvassa 5. Työssäkäyntialueet on määritetty alueina, joiden sisällä tapahtuu enemmän työmatkoja kuin alueiden välillä. Varsinais-Suomessa omat työssäkäyntialueensa muodostavat Turun seutu, Vakka-Suomi, Loimaa ja Salon seudut. Työssäkäyntialueet noudattavat melko tarkkaan seutukuntarajoja. Turunmaa kuitenkin jakautuu kahtia niin, että Parainen suuntautuu Turun työssäkäyntialueeseen ja Kemiönsaari Saloon. Somero puolestaan yhdistyy Forssan työssäkäyntialueeseen. Turun seudun työssäkäyntialue ulottuu lisäksi hieman Auraan ja Marttilaan Loimaan seudun puolelle, ja Pöytyän pohjoiset alueet suuntautuvat maakuntarajan yli Satakunnan puoleiseen työssäkäyntialueeseen.

Lisäksi kuvan 5 värit näyttävät työpaikkaomavaraisuuden määriteltynä työssäkäyntialueiden omavaraisuutena, joka huomioi työpaikkojen lisäksi työhön pendelöinnin. Kuvan 5 omavaraisuusaste kuvaa siis kyseisellä työssäkäyntialueella työssä käyvien osuutta alueen työllisistä. Työpaikkaomavaraisuus voidaan määritellä myös alueella työssäkäyvien ja alueella asuvan työllisen työvoiman suhteena huomioimatta pendelöintiä. Näin määriteltynä Varsinais-Suomen pohjoisrajaa ympäröivien alueiden työpaikkaomavaraisuusasteet on kuvattu taulukossa 2.

Taulukko 2. Työssäkäynti Loimaan ja Huittisen välillä. Tietojen lähde: Tilastokeskus, Työpaikkaomavaraisuus. Noudettu 31.3.2026.

	Työpaikkaomavaraisuus 2023 (%)
Huittinen	101,4
Laitila	100,9
Loimaa	104,2
Rauma	102
Uusikaupunki	117,4

Varsinais-Suomen ja Satakunnan kuntien välinen työssäkäyntiliikenne on melko vähäistä. Esimerkiksi Huittisten ja Loimaan välinen työssäkäyntiliikenne rajoittuu muutamaankymmenen henkilöön. Vakka-Suomen ja Rauman seudun välillä on hieman enemmän työssäkäyntiä, mutta esimerkiksi Laitilasta käydään yli kaksi kertaa yleisemmin töissä Uudessakaupungissa kuin Raumalla (Taulukko 3 ja Taulukko 4). Länsirannikon työssäkäyntiliikennestä selittää valtatie 8:n liikennekäytävä sekä Turusta Poriin ulottuva meri- ja teknologiateollisuuden vyöhyke.

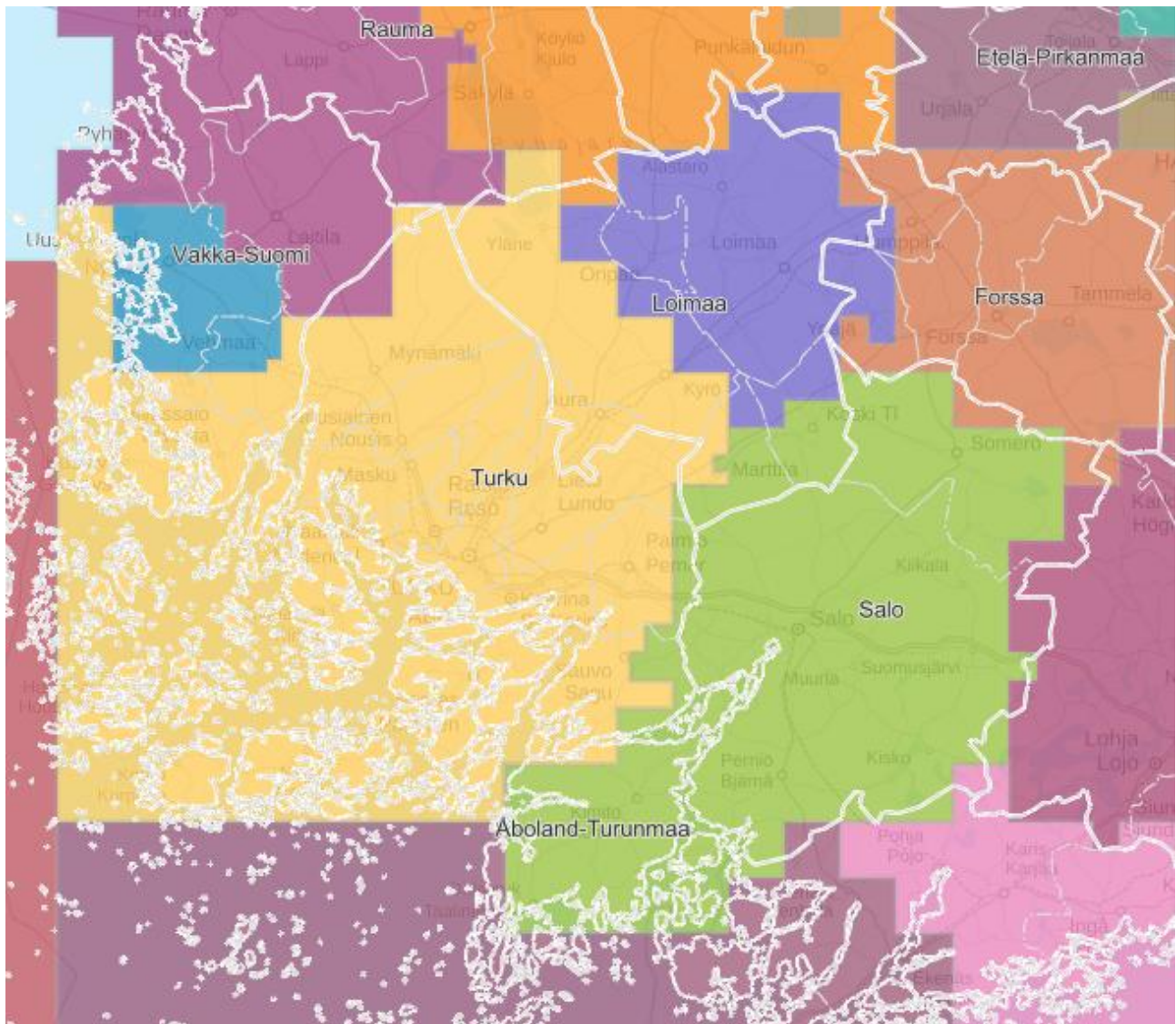
Taulukko 3. Työssäkäynti Loimaan ja Huittisen välillä. Tietojen lähde: Tilastokeskus, Elinkeinorakenne ja työssäkäynti -tietokanta. Noudettu 20.2.2026.

Asuinkunta	Työpaikan kunta	
	Loimaa	Huittinen
Loimaa	4 310	53
Huittinen	90	2 640

Taulukko 4. Työssäkäynti Laitilan, Uudenkaupungin ja Rauman välillä. Tietojen lähde: Tilastokeskus, Elinkeinorakenne ja työssäkäynti -tietokanta. Noudettu 20.2.2026.

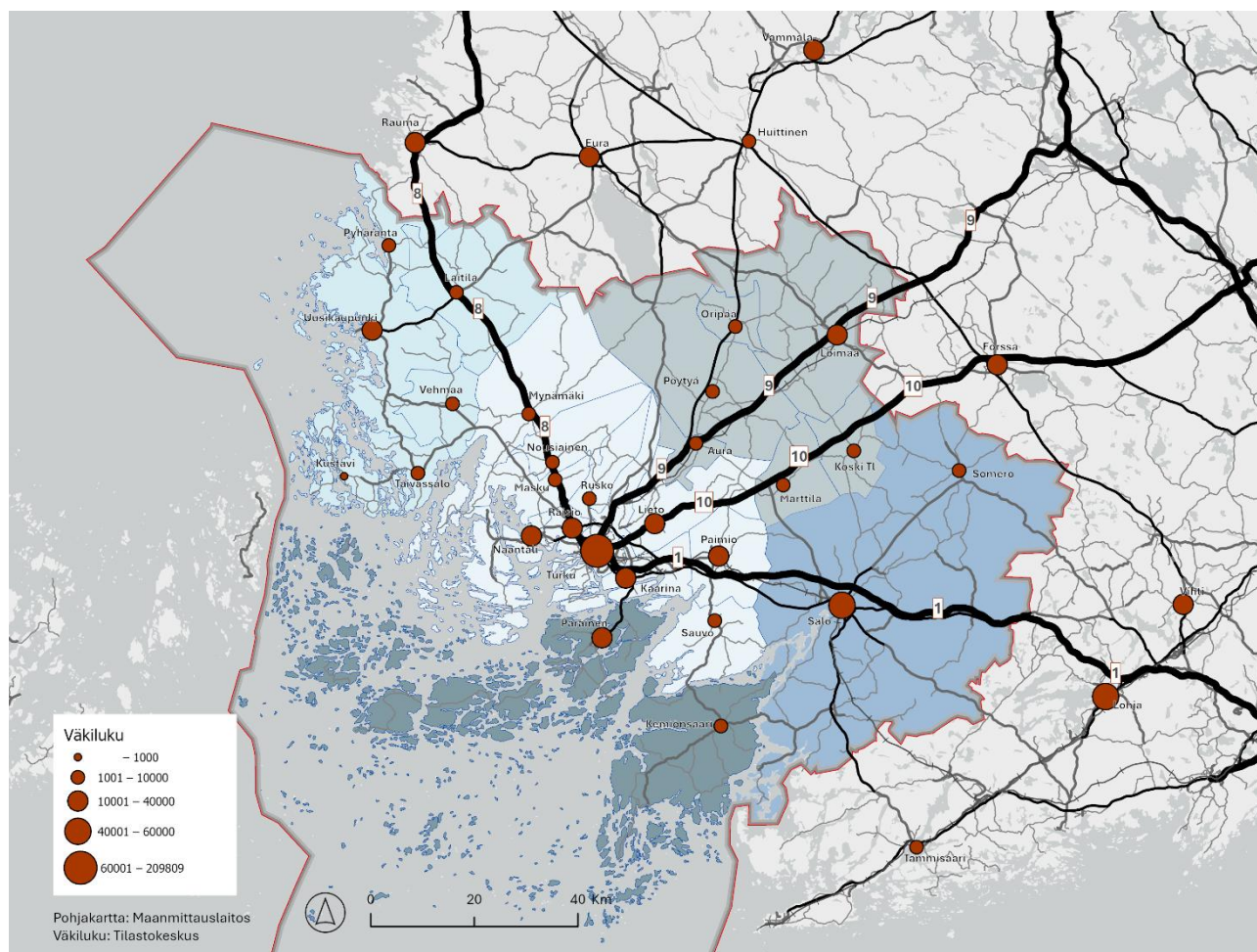
Asuinkunta	Työpaikan kunta		
	Laitila	Uusikaupunki	Rauma
Laitila	2 280	586	248
Uusikaupunki	387	4 688	156
Rauma	309	267	12 536

Arkiliikkumisvyöhykkeet kuvaavat matkapuhelinaineiston perusteella havaittua liikkumista. Se kuvaa ihmisten todellista havaittua liikkumista alueiden välillä, kun taas työssäkäyntialue kuvaa vain kodin ja työpaikan sijaintien perusteella muodostuvaa aluetta. Arkiliikkumisvyöhykkeet poikkeavatkin jonkin verran työssäkäyntialueista. Turun arkiliikkumisvyöhyke kattaa Paraisen ja osan Loimaan seudun kunnista. Salon vyöhyke kattaa Kemiönsaaren lisäksi myös Someron. Loimaan vyöhyke kattaa myös Oripään sekä osia Forssan seudusta, ja Vakka Suomen vyöhyke Uudenkaupungin ja Vehmaan alueita. Laitila ja Pyhärinta suuntautuvat analyysin mukaan Rauman vyöhykkeeseen.

Kuva 6: Varsinais-Suomen arkiiliikkumisvyöhykkeet. Lähde: Alueidenkäytön kehityskuvan tarinakartta. Suomen ympäristökeskus 2025.

Tieverkon yleiskuva ja väestön etäisyydet keskuskaupunkiin ja seutukaupunkeihin

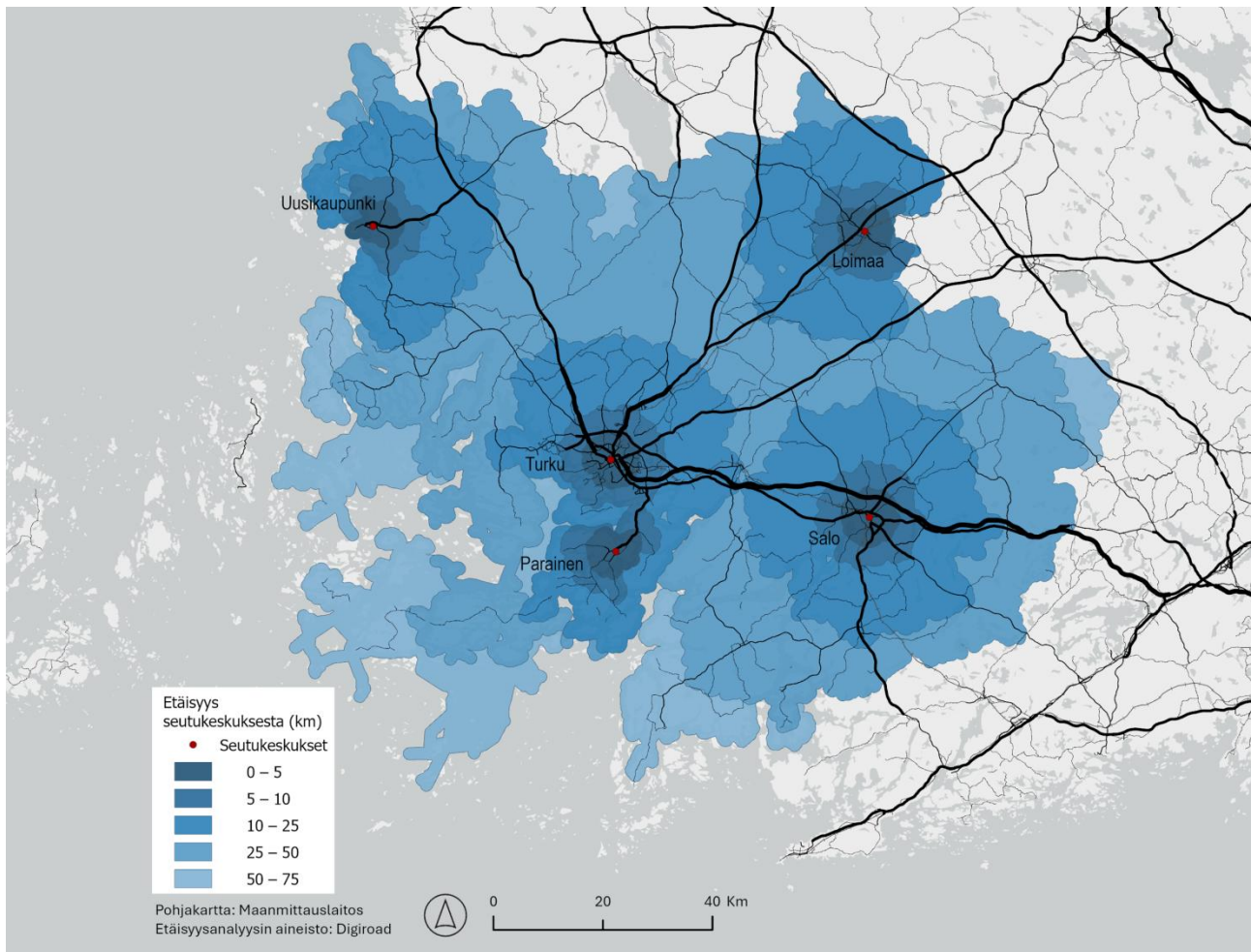
Kuva 7: Varsinais-Suomen tieverkosto ja kuntakeskukset.

Varsinais-Suomen tieliikenneverkon pääväylät ovat keskuskaupunki Turusta Helsinkiin kulkeva valtatie 1, Turusta sisämaahan kulkevat valtatie 10 (Hämeenlinnan suunta) ja valtatie 9 (Tampereen suunta) sekä Turusta pohjoiseen rannikkoa mukaillen kulkeva valtatie 8. Näitä täydentävät kantatiet ja seututiet, joista keskeisimmät on kuvattu yllä olevassa karttakuvassa. Karttakuvassa punaisina pisteinä näkyy kunkin kunnan keskusta. Pisteen koko on suhteutettu kunnan väkilukuun. Sinisen ja harmaan sävyt näyttävät eri seutukunnat. Koska maakunnan asutusrakenne on yleisesti ottaen tiheä, myös haja-asutusalueella alemmipiloittainen maantie- ja yksityistieverkko on tiheä.

Varsinais-Suomen liikennejärjestelmäsuunnitelmassa (2025) nostetaan esiin huoli pääväylien toimivuudesta sekä alemman tieverkon kunnosta. Pääväylillä esiintyy viikoittain toistuvaa merkittävää ruuhkautumista esimerkiksi Turun kehätiellä sekä valtatiellä 8. Vähäliikenteisemmän maantieverkon ylläpito on ollut puutteellista ja etenkin alemman tieverkon kuntoa kohtaan esiintyy tyytymättömyyttä.

Maakunnan erityispiirteitä on laaja saaristoalue, jossa liikenneverkon erityispiirteitä ovat sillat, maantieverkon osana toimivat maantielautat, tieyhteydettömien saarten välillä kulkevat yhteysalukset sekä yksityistielossit. Maantielautat ovat osa maantieverkkoa. Lauttojen, yhteysaluksien ja yksityistielossien varaan rakentuvilla reiteillä matka-ajat ovat usein huomattavasti maantiereittejä pidempiä.

Väestön etäisyyksiä asuinkunnasta seutukeskuksiin ja maakunnan keskuskaupunkiin kuvataan kuvassa 8 ja taulukoissa 5–9.

Kuva 8: Väestön etäisyys seutukeskuksiin kilometreinä. Lähteet: Maanmittauslaitos, Digiroad-aineisto.

Taulukko 5: Turun seudun kuntakeskusten etäisyyksiä Turkuun tieverkkoa pitkin. Lähde: Google Maps. Noudettu 9.3.2026

Turun seutu		
Lähtökunta	Kohdekunta: Turku	
	km	min
Kaarina	11	18
Raisio	8	13
Lieto	13	22
Naantali	15	19
Paimio	28	25
Masku	18	18
Mynämäki	32	29
Rusko	12	20
Nousiainen	21	21
Sauvo	38	33

Taulukko 6: Salon seudun kuntakeskusten etäisyyksiä Saloon ja Turkuun tieverkkoa pitkin. Lähde: Google Maps. Noudettu 9.3.2026.

Salon seutu				
Lähtökunta	Kohde: Salo		Kohde: Turku	
	km	min	km	min
Salo			55	45
Somero	36	33	87	65

Taulukko 7: Loimaan seudun kuntakeskusten etäisyyksiä Loimaalle ja Turkuun tieverkkoa pitkin. Lähde: Google Maps. Noudettu 9.3.2026.

Loimaan seutu				
Lähtökunta	Kohde: Loimaa		Kohde: Turku	
	km	min	km	min
Pöytyä	35	29	40	37
Aura	35	28	32	31
Koski Tl	30	28	58	58
Marttila	42	38	41	43
Oripää	22	23	55	47

Taulukko 8: Vakka-Suomen kuntakeskusten etäisyyksiä Uuteenkaupunkiin ja Turkuun tieverkkoa pitkin. Lähde: Google Maps. Noudettu 9.3.2026.

Vakka-Suomi				
Lähtökunta	Kohde: Uusikaupunki		Kohde: Turku	
	km	min	km	min
Uusikaupunki			79	67
Laitila	20	19	59	48
Vehmaa	29	25	43	42
Pyhäranta	19	18	80	67
Taivassalo	34	30	52	49
Kustavi	50	44	67	63

Taulukko 9: Turunmaan kuntakeskusten etäisyyksiä Paraisille ja Turkuun tieverkkoa pitkin. Lähde: Google Maps. Noudettu 9.3.2026.

Turunmaa - Åboland		
Lähtökunta	Kohde: Parainen	Kohde: Turku

	km	min	km	min
Parainen			26	32
Kemiönsaari	66	62	64	53

Lähteet: [Varsinais-Suomen liikennejärjestelmäsuunnitelma 2025](#), [Alueidenkäytön kehityskuva \(Suomen ympäristökeskus 2025\)](#) ja Google Maps.

Julkinen liikenne

Keskeisen osan maakunnan eri alueiden saavutettavuutta muodostavat julkisen liikenteen yhteydet. Liikennejärjestelmän kestävyys ja esimerkiksi ikääntyneiden, vähävaraisten ja vammaisten käyntiasiointimahdollisuuden varmistamiseksi on huomioitava asiakaspalvelupisteiden saavutettavuus julkisen liikenteen yhteyksillä.

Matkustajaliikenteessä maakunnan junayhteydet kulkevat Turun ja Helsingin sekä Turun ja Tampereen välillä. Junaan pääsee Turun lisäksi Humppilasta, Loimaalta ja Salosta. Varsinais-Suomessa ei ole lähijunaliikennettä, mutta kestävä liikennejärjestelmän kehittämiseksi ja palveluiden saavutettavuuden parantamiseksi tätä tavoitellaan. Käynnissä on 14 kunnan, maakunnan liiton ja Turun kauppakamarin yhteinen selvitys Varsinais-Suomen lähijunaliikenteestä.

Varsinais-Suomen julkisen liikenteen yhteyksistä ei ole suunnitelman laatimishetkellä olemassa kattavaa yleiskuvaa. Yleisesti etenkin väestöpohjaltaan pienemmissä kunnissa julkisen liikenteen yhteyksien aikataulut ovat hyvin rajalliset. Esimerkiksi Uudenkaupungin osalta joukkoliikenne on nykyisellään vain ostopalveluna tuotettujen vuorojen varassa, minkä vuoksi lähipalveluiden merkitys korostuu alueella. Uudessakaupungissa on sisäistä joukkoliikennettä koulupäivinä. Bussivuoroja kaupungista Turkuun, Laitilaan ja Raumalle on puolestaan ostettu yhdessä valtion kanssa. Uudenkaupungin ja Turun välillä kulkee arkipäivinä yhdeksän vuoroparia ja Uudestakaupungin ja Rauman välillä kuusi.

Väestön ikärakenne, kielijakauma, maahanmuutto, vapaa-ajan asutus ja muut muutostrendit

Ikärakenne

Kuten muuallakin Suomessa, myös Varsinais-Suomessa väestö on vanhentunut nopeasti. Vuosituhannen alusta lukien väestön keski-ikä on kasvanut neljällä vuodella ja yli 65-vuotiaiden osuus on noussut 16 prosentista lähes neljännekseen koko väestöstä. Samaan aikaan alle 15-vuotiaiden osuus on pudonnut 17 prosentista 14 prosenttiin. Ikääntyvän väestön osuuden kasvu on kuitenkin viime vuosina hidastunut. Samalla työikäisen väestön väheneminen on pysähtynyt ja kääntynyt hienoiseen kasvuun. Työikäisen väestön kasvua selittää erityisesti maahanmuuton lisääntyminen. (Aluekehityksen tilannekuva, Varsinais-Suomi 2025.)

Taulukot 10–12 kuvaavat Varsinais-Suomen väestön ikärakennetta vuonna 2024 sekä ennustettuja ikärakenteita vuosille 2030 ja 2040. Väestö on jaoteltu 0–24-vuotiaisiin, 25–74-vuotiaisiin sekä yli 75-vuotiaisiin. Alle 24-vuotiaiden osuuden ennakoidaan vähenevän koko maakunnassa ja yli 75-vuotiaiden osuuden kasvavan koko maakunnassa. 25–27-vuotiaiden osuus kasvaa Turun seudulla, mutta vähenee kaikkialla muualla.

Maakunnan työikäisen väestön kasvu tapahtuu siis Turun seudun varassa, ja muissa seutukunnissa ikääntyneiden osuus väestöstä kasvaa. Kokonaisuudessaan vuoteen 2040 mennessä ikärakenteessa tapahtuvat muutokset ovat kuitenkin maltillisia.

Taulukko 10: Ikärakenne 2024 seutukunnittain. Lähde: Tilastokeskus/StatFin, Väestöennuste 2024. Noudettu 12.2.2026.

Seutukunta	Koko väestö	0–24-vuotiaat	Osuus koko väestöstä	25–74-vuotiaat	Osuus koko väestöstä	yli 75-vuotiaat	Osuus koko väestöstä
Turun seutu	351 327	93379	27 %	219 432	62 %	38 516	11 %
Salon seutu	59 129	12870	22 %	37 132	63 %	9 127	15 %
Loimaan seutu	32 742	7719	24 %	20 017	61 %	5 006	15 %
Vakka-Suomi	30 045	6432	21 %	18 939	63 %	4 674	16 %
Turunmaa – Åboland	21 371	4563	21 %	13 330	62 %	3 478	16 %
Yhteensä	494 614	124963	25 %	308 850	62 %	60 801	12 %

Taulukko 11: Ikärakenteen ennuste 2030 seutukunnittain. Lähde: Tilastokeskus/StatFin, Väestöennuste 2024. Noudettu 12.2.2026.

Seutukunta	2030	0–24-vuotiaat	Osuus koko väestöstä	25–74-vuotiaat	Osuus koko väestöstä	yli 75-vuotiaat	Osuus koko väestöstä
Turun seutu	373 482	94 928	25 %	233 158	62 %	45 396	12 %
Salon seutu	57 146	11 117	19 %	35 425	62 %	10 604	19 %
Loimaan seutu	31 634	6 919	22 %	18 980	60 %	5 735	18 %
Vakka-Suomi	28 988	5 730	20 %	17 910	62 %	5 348	18 %
Turunmaa – Åboland	20 874	4 027	19 %	12 805	61 %	4 042	19 %
Yhteensä	512 124	122 721	24 %	318 278	62 %	71 125	14 %

Taulukko 12: Ikärakenteen ennuste 2040 seutukunnittain. Lähde: Tilastokeskus/StatFin, Väestöennuste 2024. Noudettu 12.2.2026.

Seutukunta	2040	0–24-vuotiaat	Osuus koko väestöstä	25–74-vuotiaat	Osuus koko väestöstä	yli 75-vuotiaat	Osuus koko väestöstä
Turun seutu	400 972	92 084	23 %	256 579	64 %	52 309	13 %
Salon seutu	55 955	9 371	17 %	34 733	62 %	11 851	21 %
Loimaan seutu	30 823	6 083	20 %	18 528	60 %	6 212	20 %
Vakka-Suomi	28 112	4 907	17 %	17 515	62 %	5 690	20 %
Turunmaa – Åboland	20 616	3 505	17 %	12 681	62 %	4 430	21 %
Yhteensä	536 478	115 950	22 %	340 036	63 %	80 492	15 %

Kielijakauma

Kotimaisten kielten (suomi, ruotsi, saame) puhujia oli vuonna 2024 89 prosenttia varsinaissuomalaisista. Näistä 5,6 prosenttia oli ruotsinkielisiä ja 19 henkilöä saamenkielisiä. Vieraskielisten osuus oli 11 prosenttia. Viisi yleisintä puhuttua vierasta kieltä olivat venäjä, ukraina, arabia, viro ja albania. Vieraskielisten osuus koko väestöstä ylitti 10 prosenttia Turussa, Raisiossa ja Laitilassa. Vakka-Suomessa vieraskielisten määrä on selvästi vastaavia seutukuntia korkeampi.

Kunnista etenkin Turku, Parainen ja Kemiönsaari ovat kaksikielisiä alueita. Paraisilla ruotsinkielisten osuus väestöstä oli vuonna 2024 54 prosenttia ja Kemiönsaaressa 66 prosenttia. Turussa ruotsinkielistä väestöä on määrällisesti paljon. Vuonna 2024 Turussa asui 11 164 ruotsinkielistä henkilöä, joka oli 5,4 prosenttia koko kaupungin asukasluvusta. (Tilastokeskus.)

Mikäli edellisen kymmenen vuoden kaltainen kehitys kielijakauman muutoksessa jatkuu, vieraskielisten osuus väestöstä tuplaantuisi vuoteen 2034 mennessä (Taulukko 14). Vieraskielisiä olisi tällöin noin 110 000 ja kotimaisten kielten puhujien osuus koko väestöstä vähenisi hieman. Kotimaisten kielten puhujien ennustetussa vähenemisen määrässä ei ole merkittäviä eroja suomen- ja ruotsinkielisten välillä. Mikäli myös väestöennuste 2030-luvun 512 000–537 000 varsinaissuomalaisesta toteutuu (ks. Taulukko 1), vieraskielisten osuus varsinaissuomalaisista on 2030-luvulla noin 21 prosenttia.

Taulukko 13: Kotimaisten kielten ja vieraiden kielten puhujat Varsinais-Suomessa 31.12.2024. Lähde: Tilastokeskus/StatFin, Kieli sukupuolen mukaan kunnittain 1990–2024. Noudettu 18.2.2026.

Kunta	Väkiluku yhteensä	Kotimaisten kielten puhujat	Kotimaisten kielten puhujista ruotsinkielisiä	Ruotsinkielisten osuus väestöstä	Vieras-kieliset	Vieras-kielisten osuus väestöstä
Turku	206073	171735	11164	5,4 %	34338	16,7 %
Raisio	25738	22229	362	1,4 %	3509	13,6 %
Laitila	8479	7368	23	0,3 %	1111	13,1 %
Oripää	1304	1180	Alle 10	-	124	9,5 %
Salo	50870	46197	588	1,2 %	4673	9,2 %
Uusikaupunki	14814	13509	56	0,4 %	1305	8,8 %
Taivassalo	1692	1560	15	0,9 %	132	7,8 %
Somero	8429	7865	50	0,6 %	564	6,7 %
Sauvo	2965	2767	69	2,3 %	198	6,7 %
Kaarina	36551	34118	1846	5,1 %	2433	6,7 %

Vehmaa	2246	2100	13	0,6 %	146	6,5 %
Loimaa	15295	14363	35	0,2 %	932	6,1 %
Pöytyä	8011	7581	43	0,5 %	430	5,4 %
Kustavi	970	920	18	1,9 %	50	5,2 %
Paimio	11221	10650	97	0,9 %	571	5,1 %
Lieto	20666	19694	318	1,5 %	972	4,7 %
Parainen	14868	14174	8007	53,9 %	694	4,7 %
Koski Tl	2186	2086	Alle 10	-	100	4,6 %
Kemiönsaari	6371	6092	4202	66,0 %	279	4,4 %
Naantali	20129	19289	266	1,3 %	840	4,2 %
Mynämäki	7477	7172	67	0,9 %	305	4,1 %
Nousiainen	4659	4491	36	0,8 %	168	3,6 %
Pyhäranta	1919	1855	10	0,5 %	64	3,3 %
Rusko	6418	6210	101	1,6 %	208	3,2 %
Marttila	1910	1851	19	1,0 %	59	3,1 %
Masku	9592	9305	121	1,3 %	287	3,0 %
Aura	3966	3853	20	0,5 %	113	2,8 %

Taulukko 14: Kotimaisten kielten ja vieraiden kielten puhujien määrän muutos 2014–2024. Lähde: Tilastokeskus/StatFin, Kieli sukupuolen mukaan maakunnittain 1990–2024. Noudettu 4.3.2026.

Kieliryhmä	2014	2024	Muutos 2014–2024 (määrä)	Muutos 2014–2024 (%)
Kotimaiset kielet yhteensä	445442	440214	-5228	-1,2 %
suomi	418393	412634	-5759	-1,4 %
ruotsi	27032	27561	529	2,0 %
saame	17	19	2	11,8 %
Vieraskieliset yhteensä	27283	54605	27322	100,1 %

Maahanmuutto

Vuonna 2024 Varsinais-Suomeen muutti 5 853 henkeä ulkomailta. 1 668 muuttajista tuli Ukrainasta, jonka rooli lähtömaana on korostunut Ukrainan sodan ajan. 1 133 muuttajista tuli muista EU-maista ja 4 720 EU:n ulkopuolelta. Etenkin EU:n ulkopuolelta muuttavien osuus lisää tarvetta valtion palveluille.

Taulukko 15: Maahanmuutto Varsinais-Suomeen v. 2024 ja EU-maista muuttavien osuus. Lähde: Tilastokeskus/StatFin, Maahan- ja maastamuutto muuttomaan ja ikäryhmän mukaan maakunnittain 1990–2024. Noudettu 5.3.2026.

	Määrä	Osuus
Yhteensä	5853	100 %
EU-maista	1133	19 %
EU:n ulkopuolelta	4720	81 %

Maahanmuuton määrä on lisääntynyt 2000-luvulla. Varsinais-Suomessa kasvu on ollut suhteellisesti suurinta Raisiossa, jossa maahanmuuton määrä vuonna 2024 oli 11-kertainen verrattuna vuoden 2005 määrään. Suhteellinen kasvu on ollut suurta myös Uudessakaupungissa ja Laitilassa. Kohdistumista selittää työperäistä

maahanmuuttoa lisäävä meri- ja teknologiateollisuuden keskittymä sekä ukrainalaisten pakolaisten suuri määrä alueella. Turkuun kohdistui lukumääräisesti huomattavan paljon maahanmuuttoa, mutta suhteellisesti tarkasteltuna maahanmuuton määrä vain noin nelinkertaistui vuosien 2005 ja 2024 välillä. (Tilastokeskus.) Myös aiemmassa alaluvussa kuvattu vieraskielisten määrän kehitys heijastaa ulkomaalaistaustaisen väestön määrän kehitystä.

Esimerkiksi Verohallintoon kohdistuu käyntiasioinnin painetta ulkomailta Suomeen töihin tulevien osalta. Työperäistä maahanmuuttoa on Varsinais-Suomessa erityisesti länsirannikon meri- ja teknologiateollisuuden keskittymässä Turussa ja Vakka-Suomessa. Ala on suhdanneherkkä, jolloin myös työmarkkinatilanteen muutoksista johtuville palveluille on alueella korostunut tarve. Myös vieraskielisyys voi korostaa tarvetta käyntiasioinnille eri palveluissa.

Mikäli edellisen noin 10 vuoden kaltainen kehitys maahanmuuton määrässä jatkuisi eli maahanmuuton määrä 2,6-kertaistuisi kymmenessä vuodessa, 2030-luvulla Varsinais-Suomeen muuttaisi ulkomailta vuosittain noin 15 218 henkilöä. Vuoden 2024 maahan muuttaneista suuri määrä on Ukrainan sotaa paenneita, mikä vaikuttaa edellisen kymmenen vuoden kehitykseen huomattavasti. Ennen tätä, esimerkiksi vuosien 2010 ja 2020 välillä maahanmuuton määrä 1,35-kertaistui. Mikäli vuosien 2010–2020 kehitystrendi jatkuisi vuoden 2024 jälkeen, Varsinais-Suomeen muuttaisi 2030-luvulla ulkomailta vuosittain noin 7 902 henkilöä. Luvut kuvaavat maahanmuuton kokonaismäärää, eli niistä ei ole vähennetty samalla ajanjaksolla maasta muuttaneita (nettomaahanmuutto).

Taulukko 16: Maahanmuuton määrän kehitys Varsinais-Suomeen vuosina 2005–2024. Lähde: Tilastokeskus/StatFin, Maahan- ja maastamuutto iän (5-v.) ja sukupuolen mukaan alueittain 1990–2024. Noudettu 17.2.2026.

Vuosi	2005	2010	2015	2020	2024	Muutos määrässä 2005– 2024	Muutos määrässä 2010– 2020	Muutos määrässä 2015– 2024
Maahanmuutto Varsinais- Suomeen	1698	1980	2237	2671	5853	3,45	1,35	2,62

Vapaa-ajan asutus

Vapaa-ajan asutus lisää asukasmäärää kausittain kunnissa, joissa on paljon mökkejä. Näitä kuntia on etenkin maakunnan rannikkoalueilla. Eniten mökkejä vakituisten asukkaiden määrään nähden on Kustavissa, Taivassalossa, Kemiönsaaressa, Paraisilla, Pyhärannassa ja Sauvossa (3–0,4 mökkiä/asukas).

Mikäli jokaisella mökillä asuu kausittain esimerkiksi 3 henkilöä, kuntien asukasmäärä muuttuu taulukon 17 mukaisesti. Eniten kausiväestö nostaa asukaslukua Kustavissa, jossa esimerkkilaskelman mukainen kausiasukkaiden lisäys asukasmäärään 11-kertaistaa kunnan väkiluvun. Seutukuntatasolla tarkasteltuna kausiasuminen lisää asukasmäärää erityisesti Turunmaalla ja Vakka-Suomessa.

Taulukko 17: Kesämökkien määrä ja suhde asukaslukuun sekä arvio kausiasukkaiden vaikutuksesta kunnan asukaslukuun. Sinisellä korostettuna ne kunnat, joissa esimerkkilaskelman mukainen kausiasukkaiden lisäys vähintään kaksinkertaistaa kunnan asukasmäärän. Lähde: Tilastokeskus/StatFin, Kesämökit alueittain 1970–2024. Noudettu 17.2.2026.

Kunta	Mökkejä v. 2024 (lkm)	Vakituiset asukkaat (12/2024)	Mökkejä vakituista asukasta kohden	Asukasmäärä kausiasukkaat huomioiden, jos jokaisella mökillä kay 3 hlö	Asukasmäärän muutoskerroin kausiasumisen myötä
Turku	2403	206073	0,01	213282	1,03
Salo	6278	50870	0,12	69704	1,37
Parainen	9168	14868	0,62	42372	2,85
Kaarina	685	36551	0,02	38606	1,06
Naantali	4814	20129	0,24	34571	1,72
Uusikaupunki	4130	14814	0,28	27204	1,84
Raisio	52	25738	0,00	25894	1,01
Lieto	274	20666	0,01	21488	1,04
Kemiönsaari	4824	6371	0,76	20843	3,27
Loimaa	557	15295	0,04	16966	1,11
Somero	1959	8429	0,23	14306	1,70
Laitila	1314	8479	0,15	12421	1,46
Masku	896	9592	0,09	12280	1,28
Paimio	243	11221	0,02	11950	1,06
Pöytyä	971	8011	0,12	10924	1,36
Kustavi	3234	970	3,33	10672	11,00
Mynämäki	1028	7477	0,14	10561	1,41
Taivassalo	1968	1692	1,16	7596	4,49
Sauvo	1379	2965	0,47	7102	2,40
Rusko	163	6418	0,03	6907	1,08
Nousiainen	302	4659	0,06	5565	1,19
Vehmaa	840	2246	0,37	4766	2,12
Pyhäranta	928	1919	0,48	4703	2,45
Aura	76	3966	0,02	4194	1,06
Koski Tl	195	2186	0,09	2771	1,27
Marttila	161	1910	0,08	2393	1,25
Oripää	72	1304	0,06	1520	1,17

Muut väestöön liittyvät muutostrendit

Käyntiasioinnin tarpeen ja käyntiasiointipisteiden sopivan sijoittamisen arvioimisessa on huomioitava haavoittuvassa asemassa olevien ihmisten määrä ja sijoittuminen Varsinais-Suomessa. Haavoittuvassa asemassa olevien määrää arvioidaan tässä perustoimeentulotuen saajien määrän sekä yksinäisyyttä ja heikkoa osallisuutta kokevien määrän avulla.

Perustoimeentulotukea sai vuoden 2025 joulukuussa 30 160 varsinaissuomalaista. Tuensaajien määrä vaihtelee kuukausittain. Toimeentulotuen saajien osuus väestöstä on kaupungeissa korkeampi kuin maaseudulla. (Ks. Taulukko 18).

Perustoimeentulotukea saavien määrä kasvoi 72 prosenttia vuosina 2017–2025 (vertailuajankohdat marraskuu 2017 ja joulukuu 2025; tukea saavien määrä kuitenkin vaihtelee kuukausittain). Muutoksen prosentuaalisessa tarkastelussa väestömäärältään pienten kuntien muutokset korostuvat, kun jo muutamien yksittäisten henkilöiden tilanteen muutos voi moninkertaistaa tukea saavien osuuden koko väestöstä. (Ks. Taulukko 18.)

Taulukko 18: Perustoimeentulotuen saajat Varsinais-Suomessa kunnittain ja tuensaajien osuus väestöstä v. 2025. Lähde: Kelan perustoimeentulotukitilasto 2025: Perustoimeentulotuen saajien osuus väestöstä kunnittain 31.12.2025. Noudettu 5.3.2026.

Kunta	Saajat	Osuus väestöstä, %
Turku	18416	8,8
Loimaa	894	5,9
Salo	2926	5,8
Somero	481	5,8
Raisio	1493	5,7
Uusikaupunki	754	5,1
Laitila	344	4,1
Vehmaa	93	4,1
Paimio	417	3,7
Kaarina	1306	3,6
Marttila	67	3,5
Naantali	681	3,3
Pöytyä	264	3,3
Aura	123	3,1
Mynämäki	214	2,9
Kemiönsaari	179	2,8
Sauvo	84	2,8
Taivassalo	48	2,8
Koski Tl	59	2,7
Parainen	403	2,7
Nousiainen	123	2,6
Oripää	33	2,6
Lieto	511	2,5
Kustavi	21	2,2
Pyhäranta	36	1,9
Masku	119	1,2
Rusko	71	1,1
Varsinais-Suomi yhteensä	30160	6,1*

*31.12.2025 laskettujen toimeentulotuen saajien osuus 31.12.2024 lasketusta väkiluvusta (494 819).

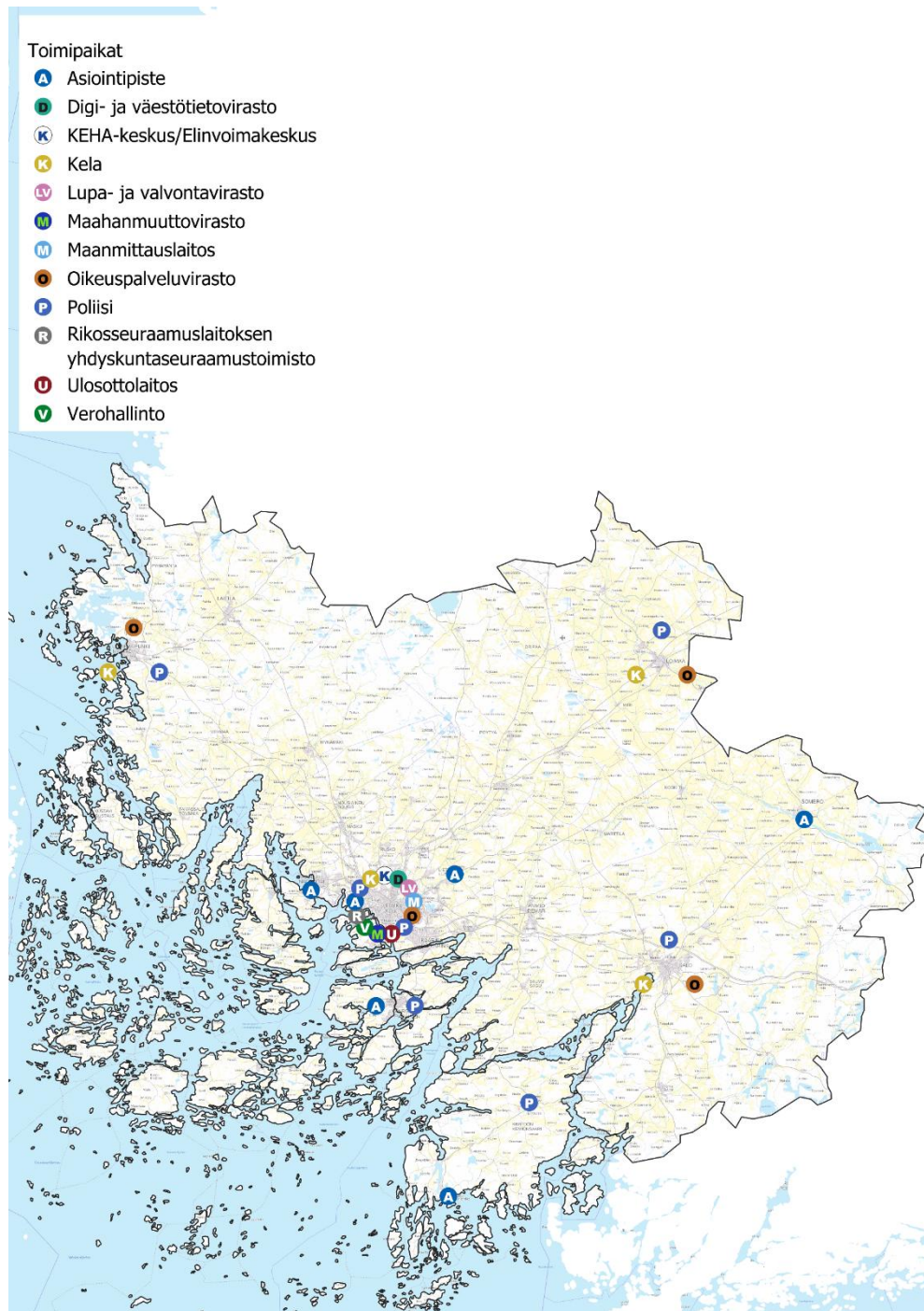
Taulukko 19: Perustoimeentulotuen saajat Varsinais-Suomessa kunnittain v. 2017, 2019 ja 2025. Lähde: Kelan perustoimeentulotukitilasto 2025: Perustoimeentulotuen saajien osuus väestöstä kunnittain 31.12.2025 sekä Kelan perustoimeentulotuen kuntatilastot 2019 ja 2017: Kelan maksaman perustoimeentulotuen saajat marraskuussa 2019 ja marraskuussa 2017. Noudettu 5.3.2026.

Kunta	Saajat			Muutos 2017–2025	
	2017	2019	2025	lkm	%
Taivassalo	7	14	48	41	586 %
Sauvo	20	33	84	64	320 %
Pyhäranta	10	11	36	26	260 %
Somero	158	166	481	323	204 %
Vehmaa	33	30	93	60	182 %
Pöytyä	104	127	264	160	154 %
Koski Tl	24	35	59	35	146 %
Uusikaupunki	327	302	754	427	131 %
Nousiainen	54	27	123	69	128 %
Marttila	30	32	67	37	123 %
Laitila	157	143	344	187	119 %

Loimaa	411	388	894	483	118 %
Rusko	37	43	71	34	92 %
Turku	9 955	9 549	18416	8461	85 %
Salo	1 641	1 520	2926	1285	78 %
Lieto	306	262	511	205	67 %
Kustavi	13	10	21	8	62 %
Kaarina	813	713	1306	493	61 %
Naantali	434	402	681	247	57 %
Oripää	22	13	33	11	50 %
Paimio	279	228	417	138	49 %
Mynämäki	151	127	214	63	42 %
Raisio	1067	961	1493	426	40 %
Parainen	304	261	403	99	33 %
Masku	93	69	119	26	28 %
Aura	97	65	123	26	27 %
Kemiönsaari	155	135	179	24	15 %
Varsinais-Suomi yhteensä	16702	15666	30160	13458	81 %

Itsensä yksinäiseksi tuntevien osuus Varsinais-Suomessa oli vuonna 2024 13,8 %. Koko Suomen tasolla tarkasteltuna luku oli 13,6 %. Yksinäisyyttä tuntevien osuus kasvanut vuodesta 2022, jolloin se oli 11,8 %. Huolestuttavaa on myös se, että erittäin heikkoa osallisuutta kokevien osuus on kasvanut: Vuonna 2024 osuus Varsinais-Suomessa oli 10,9 % (koko maa 10,1 %). Pitkittynyt yksinäisyys on usein yhteydessä työttömyyteen ja köyhyyteen, ja erityisesti nuorten yksinäisyys on hälyttävässä kasvussa. Suomen Punaisen Ristin Yksinäisyysbarometrin mukaan 66 % 16–24-vuotiaista kokee yksinäisyyttä vähintään muutaman kerran kuukaudessa – nousua edellisvuoden 47 prosentista. Joka viides nuori on kokenut yksinäisyyttä yli viiden vuoden ajan. Kuilu huonosti toimeentulevien ja muun väestön välillä kasvaa.

Valtion palvelutuottajien toimipisteiden tilannekuva

Kuva 9: Valtion palveluntuottajien toimipaikat toukokuussa 2026.

Valtion viranomaisilla oli Varsinais-Suomessa vuoden 2026 keväällä 18 toimipistettä (pl. pelkät varastot ja autotallit). Näistä 7 on Turussa ja loput 11 Salossa, Uudessakaupungissa, Raisiossa, Kemiönsaarella, Paraisilla ja Loimaalla. Jos Kelan toimipisteitä ei oteta huomioon, toimipisteitä on 12 (pl. pelkät varastot ja autotallit). Vuoden 2026 syksyllä lakkautettiin Kuvassa 9 näkyvä Kelan Uudenkaupungin toimipiste, jolloin toimipisteitä oli yhteensä 17.

Vuoden 2026 aikana tai hiljattain sitä ennen on lakkautettu seuraavat toimipisteet:

- Maanmittauslaitos: Salon toimipiste
- Digi- ja väestötietovirasto: Uudenkaupungin ja Salon toimipisteet
- Poliisi: Salon vanha poliisiasema (uusi tilalla) ja Laitilan toimipiste
- Ulosottolaitos: Loimaan, Paraisten, Raision, Salon ja Uudenkaupungin toimipisteet
- Kela: Uudenkaupungin toimipiste (Kela selvittää tapoja tarjota palveluita ko. paikkakunnilla jatkossakin)

Toimipisteiden ajankohtaisena muutoksena on myös hallintouudistus, jossa vuoden 2026 alussa ELY-keskukset ja aluehallintovirastot lakkasivat ja niiden tehtävät sijoituivat uusiin elinvoimakeskuksiin ja Lupa- ja valvontavirastoon toimipisteineen. Lisäksi Oikeuspalveluviraston toimipaikkoja päätettiin syksyllä 2026 vähentää. Varsinais-Suomen osalta muutos tarkoittaa Oikeuspalveluviraston Loimaan ja Uudenkaupungin toimipaikkojen lakkauttamista vuoden 2027 aikana (ks. [Esitys organisaatiouudistuksesta oikeusministeriölle - Oikeuspalveluvirasto](#) ja [Oikeuspalveluviraston toimipaikkaverkostoon muutoksia - Oikeusministeriö](#)). Oikeusministeriön tiedotteen mukaan asiakkaita voidaan kuitenkin myös jatkossa ottaa vastaan muuallakin, esimerkiksi valtion yhteisissä Suomi-pisteissä.

Kappaleen taulukoissa (20–24) on kuvattu valtion viranomaisten toimipisteiden lukumäärä Varsinais-Suomessa, toimipisteet aukioloaikoineen ja toimintoineen, eri tilatyyppit ja vuokrien määrä, asiakaspalvelun ja toimistotyön henkilötyövuodet (nykyhetki ja arvio vuodelle 2030) sekä vuosittaiset käyntiasiointimäärät (nykyhetki ja arvio vuodelle 2030). Tiedot perustuvat valtion viranomaisten antamiin tietoihin, jotka eivät ole täydelliset. Tietopuutteita on esimerkiksi sellaisten tietojen kohdalla, joita ei kaikissa viranomaisissa tilastoida tai mikäli tuoretta tietoa ei uusiin toimitiloihin muuton jälkeen ole vielä muodostunut. Taulukot kuvaavat saatavalla olevien tietojen perusteella muodostettua arviota tilanteesta kevään 2026 lopussa. Kevään 2026 jälkeen saadut tiedot on lisätty suluissa lisätiedoiksi.

Taulukko 20: Valtion viranomaisten kaikkien toimipisteiden lukumäärä Varsinais-Suomessa, kevät 2026. Yhdessä toimipisteessä voi olla useamman viranomaisen toimintoja. Lähde: Tietopyyntö valtion viranomaisille 12/2025.

Kunta	Toimipisteiden lukumäärä v. 2026 keväällä	Toimipisteiden lukumäärä v. 2026 keväällä ilman Kelaa
Turku	7 + 2 varastoa	4 + 2 varastoa
Salo	3	2 + varasto
Uusikaupunki	3	2
Raisio	1	1
Kemiönsaari	1 + autotalli	1 + autotalli
Parainen	1	1
Loimaa	2	1

Taulukko 21: Toimipisteet, toiminnot ja aukioloajat. Sisältää myös pelkät toimistot ja muut tilat (esim. varastot). Lähde: Tietopyyntö valtion viranomaisille 12/2025.

Kemiönsaari	Toimipiste	Toiminnot	Työympäristöratkaisu	Aukioloajat
Poliisi	Tuomarinkehä 8	toimisto, asiakaspalvelu, toiminnan tilat, muu	avo- ja huonetoimisto	1 kerta/kk klo 9–15
Poliisi	Vretantie 12	autotalli	-	-
Loimaa	Toimipiste	Toiminnot	Työympäristöratkaisu	Aukioloajat
Oikeuspalveluvirasto (suljetaan 2027)	Vareliuksenkatu 2	toimisto, muu	huonetoimisto	vain ajanvarauksella
Poliisi	Vareliuksenkatu 2	toimisto, asiakaspalvelu,	avo- ja huonetoimisto	1 krt/viikko 9–16

		toiminnan tilat ja muu		
Kela (suljetaan 2027)	Väinämöisenkatu 6	toimisto, asiakaspalvelu, muu	huonetoimisto	to 9–12 ja ajanvarauksella
Parainen	Toimipiste	Toiminnot	Työympäristöratkaisu	Aukioloajat
Poliisi	Rantatie 30	toimisto, asiakaspalvelu, toiminnantilat, arkisto ja muu. V. 2026 luovutaan osasta tiloja.	avo- ja huonetoimisto	2 krt/vko 9–16
Raisio	Toimipiste	Toiminnot	Työympäristöratkaisu	Aukioloajat
Maahanmuuttovirasto	Nallinkatu 8	toimisto, yleisöpalvelu (kokoustilat), toiminnan tilat, muu	monitilatoimisto	ma-ke ja pe 9–16.15
Poliisi (ml. ulkomaalaistutkinta ja talousrikostutkinta)	Nallinkatu 8	toimisto, toiminnan tilat, muu	-	ei asiakaspalvelua
Salo	Toimipiste	Toiminnot	Työympäristöratkaisu	Aukioloajat
Oikeuspalveluvirasto	Kirkkokatu 1–3, Salon virastotalo	toimisto, arkisto	huonetoimisto	vain ajanvarauksella
Poliisi, uusi poliisiasema 16.3.2026 alkaen	Tehdaskatu 30	asiakaspalvelu, muu; toimipiste aukeaa 16.3.2026	monitilatoimisto	3krt vko 9–16
Kela	Torikatu 4	toimisto, asiakaspalvelu	avo- ja huonetoimisto	ti-ke 12–15.30 ja ajanvarauksella
Maanmittauslaitos	Torikatu 4	varasto	-	-
Turku	Toimipiste	Toiminnot	Työympäristöratkaisu	Aukioloajat
Maanmittauslaitos	Heikkilän kasarmi	varasto	-	-
Maanmittauslaitos	Kulttuurikuja 1, Turun virastotalo	toimisto, asiakaspalvelu, muu	monitilatoimisto	ti-pe 9–16.15
Oikeuspalveluvirasto	Eerikinkatu 40–42, Turun poliisitalo	toimisto, asiakaspalvelu, yleisöpalvelu (kokoustilat), arkisto, muu	huonetoimisto	ma-pe 8–16.15
Rikosseuraamuslaitos	Kulttuurikuja 1, Turun virastotalo	toimisto, asiakaspalvelu, yleisöpalvelu (kokoustilat), toiminnan tilat, muu	monitilatoimisto	8–16.15
Ulosottolaitos	Linnankatu 43, Turun oikeustalo	toimisto, asiakaspalvelu, toiminnan tilat, muu	monitilatoimisto	ma-pe 8–16.15
Ulosottolaitos	Kauppiaskatu 1, Valtakunnanvuodin kanslia	toimisto, muu	monitilatoimisto	ei asiakaspalvelua
Poliisi	Eerikinkatu 40–42, Turun poliisitalo	toimisto, asiakaspalvelu, toiminnan tilat, muu	avo- ja huonetoimisto	8–16.15

Lounais-Suomen elinvoimakeskus / KEHA-keskus	Kulttuurikuja 1, Turun virastotalo	toimisto, arkisto	monitilatoimisto	8–16.15
Digi- ja väestötietovirasto	Kulttuurikuja 1, Turun virastotalo	toimisto, asiakaspalvelu, toiminnan tilat	monitilatoimisto	ma-pe 9–16
Lupa- ja valvontavirasto	Kulttuurikuja 1, Turun virastotalo	toimisto, toiminnan tilat	monitilatoimisto	8.00–16.15
Lupa- ja valvontavirasto (vaihtuu korvaavaan tilaan syksyllä 2026)	Samppalinnankatu (varasto)	arkisto, muu	jokin muu ratkaisu	-
Verohallinto	Lemminkäisenkatu 14	toimisto, muu	monitilatoimisto	ma klo 10–16, ti 13–16, ke 13–16, to 13–16, pe 13–16
Kela	Aurakatu 8, Kauppatori Monitori	asiakaspalvelu	avo- ja huonetoimisto	ma-pe 9–12 ja ajanvarauksella
Kela	Skanssinkatu 10, Skanssin kauppakeskus	asiakaspalvelu	jokin muu ratkaisu	vain ajanvarauksella
Kela	Untamonkatu 1, Civilcity	toimisto	monitilatoimisto	-
Uusikaupunki	Toimipiste	Toiminnot	Työympäristöratkaisu	Aukioloajat
Oikeuspalveluvirasto (suljetaan 2027)	Rantakatu 25	toimisto, asiakaspalvelu	huonetoimisto	vain ajanvarauksella
Poliisi	Välskärintie 2	toimisto, asiakaspalvelu, toiminnan tilat, arkisto, muut	avo- ja huonetoimisto	1 krt/vko 9–15
Kela (suljetaan 9/2026)	Vakka-Suomenkatu 7	toimisto, asiakaspalvelu, muu	avo- ja huonetoimisto	ti 12–15 ja ajanvarauksella

Taulukko 22: Tilamäärät ja vuokratkustannukset maakunnan alueella. Lähde: Tietopyyntö valtion viranomaisille 12/2025.

	Käyntiasiointipisteiden lukumäärä maakunnassa v. 2026 keväällä	m2, asiakaspalvelutila	m2, toimistotila	m2, yleisöpalvelu (kokoustilat)	m2, toiminnan tilat, arkisto ja muut tilat	Vuokratkustannukset €/vuodessa
kaikki	18	1 935	20 610,8	410	22 733	10 233 319,50
ilman Kelaa	12	1 214,6	15 936,5	410	22 155,1	8 615 255,45

Taulukko 23: Valtion virastojen toimipisteiden henkilötövuosien määrä v. 2025 ja arvio vuodelle 2030 koko maakunnan alueelta. Lähde: Tietopyyntö valtion viranomaisille 12/2025.

	HTV asiakaspalvelu	HTV asiakaspalvelu, 2030 arvio	HTV toimistotyö	HTV toimistotyö, 2030 arvio
kaikki	109,6	89,7	1188,4	1002,3
ilman Kelaa	88,6	69,7	1164,4	980,3

Taulukko 24: Vuosittaiset käyntiasiointimäärät ja arvio vuodelle 2030. Ei sisällä Rikosseuraamuslaitoksen ja Oikeuspalveluviraston tietoja. Lähde: Tietopyyntö valtion viranomaisille 12/2025.

	Käynti- asiointi (lkm) koko maakunta, nykyhetki (v. 2023 tai 2024)	Käynti- asiointi (lkm) koko maakunta, 2030 arvio	Muutos 2024–2030	Käynti- asiointi Turku (lkm), nykyhetki (v. 2023 tai 2024)	Käynti- asiointi Turku (lkm), 2030 arvio	Käynti- asiointi, muut kuin Turku (lkm), nykyhetki (v. 2023 tai 2024)	Käynti- asiointi, muut kuin Turku (lkm), 2030 arvio
kaikki	165 977	137 235	-17 %	130 372	104 090	35 605	33 145
ilman Kelaa	115 642	96 740	-16 %	93 332	74 890	22 205	23 845

Toimistotilojen keskimääräinen tilatehokkuus toimipisteissä oli keväällä 2026 (tiedot vuosilta 2023–2026) 17,34 m²/htv. Jos Kelan tiloja ja henkilöstöä ei huomioida, tilatehokkuus oli 13,69 m²/htv.

Vuoden 2026 syksyllä ja vuonna 2027 lakkautettavien Kelan ja Oikeuspalveluviraston toimipaikkojen myötä tilatehokkuuden suhdeluku pienenee. Mikäli henkilötyövuodet pysyvät aiemmalla tasolla, arvio kokonaistilatehokkuudesta vuoden 2027 lopussa on Kela huomioiden 16,61 m²/htv ja ilman Kelaa 13,43 m²/htv.

Tilatehokkuus on laskettu jakamalla yhteenlaskettu toimistotilojen neliömäärä yhteenlasketuilla toimistotyön henkilötyövuosilla (toimistotyön m²/toimistotyön htv).

Asiointipisteet

Valtion virastojen omien toimipisteiden lisäksi valtion palveluntarjoajilla on kuntien kanssa yhteisiä asiointipisteitä. Asiointipisteiden entinen nimi on yhteispalvelupiste. Asiointipisteiden palvelutarjonta vaihtelee toimipisteittäin. Varsinais-Suomessa asiointipisteitä oli v. 2026 alussa kuusi. Kaikissa palvelupisteissä on kunnan ja Kelan yhteistä palvelua, minkä lisäksi Paraisilla pisteessä on myös verohallinnon palveluita ja Turun Kauppatorin monitorilla hyvinvointialueen palveluita ja työllisyyspalveluita.

Taulukko 25: Asiointipisteet Varsinais-Suomessa 2026. Lähde: Tietopyyntö alueellisen projektiryhmän jäsenille 01/2026.

Asiointipisteen nimi	Toimijat	Osoite	Kunta
Liedon asiointipiste	kaupunki, Kela	Kirkkotie 13, 21420 Lieto	Lieto
Naantalin asiointipiste	kaupunki, Kela	Käsityöläiskatu 2, 21100 Naantali	Naantali
Paraisten asiointipiste	Kaupunki, Verohallinto (vain asiakirjojen saaminen ja vastaanottaminen), Kela	Rantatie 28, 21600 Parainen	Parainen
Someron asiointipiste	kaupunki, Kela	Joensuuntie 20, 31400 Somero	Somero
Kauppatorin monitori (Turku)	kaupunki, Kela; pisteessä myös hyvinvointialueen palveluita ja työllisyyspalveluita, joista ei vastaavaa sopimusta.	Aurakatu 8, 20100 Turku	Turku
Kemiönsaaren asiointipiste	kunta, Kela	Tullinmäentie 7A, 25900 Taalintehdas	Kemiönsaari

Kasvokkaisen ja etäasioinnin osuudet

Valtiovarainministeriön viranomaisille lähettämän yhteiseen asiakaspalveluun liittyvän tietopyynnön tulospöytäkirjassa (16.5.2025) esitetään kooste arvioista siitä, millaista eri viranomaisten palveluiden eri

asiointimuotojen kysyntä on ollut ja miten se kehittyy. Tarkastelu on valtakunnallinen. Osa tiedoista on tilastoituja ja osa arvioita, joten koontia on tarkasteltava kokonaisuudessaan arviona.

Käyntiasioinnin volyymit vaihtelevat eri viranomaisten kohdalla. Eniten käyntiasiointia on poliisin lupahallinnossa, Kelassa ja Verohallinnossa. Vuoden 2024 toteutuneet käyntiasiointimäärät esitetään taulukossa 26.

Taulukko 26: Käyntiasiointimäärät valtion viranomaisten asiakaspalvelussa, arvio valtakunnallisesta toteutumasta v. 2024. Lähde: Yhteiseen asiakaspalveluun liittyvä tietopyyntö valtion viranomaisille, tulosraportti 16.5.2025.

Viranomainen	Käyntiasiointi valtakunnallisesti v. 2024
POLIISI/LUPA	1 125 000
KELA	658 084
VERO	226 611
DVV	156 104
MIGRI	122 628
MML	100 538
OPV	100 000
RISE/YKS	21 200
UO	14 773
ELY	2 300
AVI	850

Digivälitteiset palvelut ovat kasvaneet vuodesta 2020 vuoteen 2024 lähes kolmanneksella. Niiden ennakoitaan kasvavan lähes 10 prosenttia vuoteen 2030 mennessä. Vastaavasti puhelinpalvelun ennakoitaan vähenevän kolmanneksella ja käyntiasioinnin noin viidenneksellä vuoteen 2030 mennessä. Myös Varsinais-Suomessa toimivissa valtion viranomaisten toimipisteissä käyntiasioinnin odotetaan laskevan lähes viidenneksellä (17 %) vuodesta 2024 vuoteen 2030 (Taulukko 24).

Digivälitteisen asioinnin kasvuun vaikuttaa myös palvelumuotojen muuttuva tarjonta. Esimerkiksi Maahanmuuttovirasto suunnittelee videoyhteydellä toteutettavan etäpalvelun käyttöönottoa, jolloin videovälitteinen etäasiointi kasvaisi tulevaisuudessa. Myös eräät muut viranomaiset suunnittelevat videovälitteisen etäpalvelun käyttöönottoa. Osassa viranomaisia myös aloitetaan chatbot-palvelun käyttö tai muuten kehitetään chat-palveluita.

Asiointimuotojen kehityksessä on viranomaiskohtaista vaihtelua. Käyntiasioinnin ison kuvan laskevasta trendistä huolimatta esimerkiksi Rikosseuraamuslaitoksen yhdyskuntaseuraamustoimisto ja Maahanmuuttovirasto ovat arvioineet, että niiden käyntiasiointimäärät kasvavat.

Osalla viranomaisista käyntiasioinnin määrä vaihtelee eri vuosien välillä. Eri vuosien välillä merkittävää ja ennakoimatonta vaihtelua arvioivat Maahanmuuttovirasto (MIGRI) ja Maanmittauslaitos (MML). Merkittävää mutta melko hyvin ennustettavaa vuosittaista kysyntävaihtelua arvioivat kohtaavansa poliisin lupahallinto, Rikosseuraamuslaitoksen yhdyskuntaseuraamustoimisto (RISE/YKS) ja Verohallinto. Vain jonkin verran vuosittaista vaihtelua arvioivat kohtaavansa Aluehallintovirasto (AVI), Digi- ja väestötietovirasto (DVV), Kela ja Ulosottolaitos (UO). Elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskukset (ELY) ja Oikeuspalveluvirasto (OPV) arvioivat, että käyntiasiointi ei juurikaan vaihtelee vuosien välillä.

Huomattava poliisin lupapalveluiden käyntiasiointimäärän kehitykseen vaikuttava tekijä on todennäköisesti vuoden 2028 alusta voimaan tuleva kymmenen vuoden passin mahdollisuus. Kymmenen vuoden passin

hakeminen ei onnistu digivälitteisesti vaan edellyttää käyntiasiointia. Muutos vaikuttaa poliisin asiakaspalveluun ja tulevien Suomi-pisteiden asiakasmäärään.

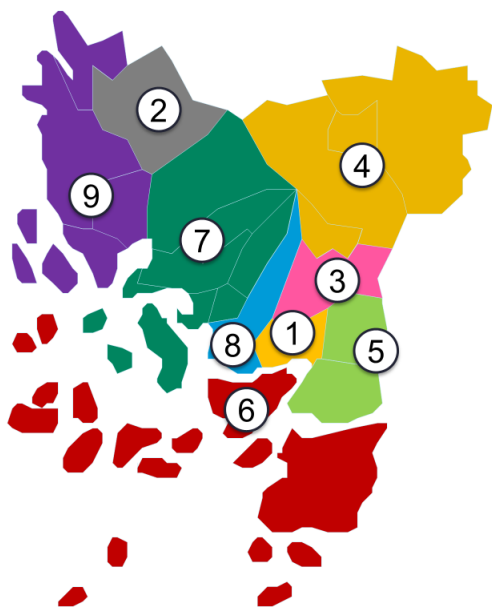
Lähde: Yhteiseen asiakaspalveluun liittyvä tietopyyntö valtion viranomaisille, tulosraportti 16.5.2025.

Muut palveluverkot

Työllisyysalueiden palveluverkot

Varsinais-Suomessa toimii kaksi työllisyysaluetta: Turun työllisyysalue ja Salon työllisyysalue.

Turun työllisyysalueen toimipisteitä on Kaarinassa, Laitilassa, Liedossa, Loimaalla, Paimiossa, Paraisilla, Raisiossa, Turussa ja Uudessakaupungissa. Palvelupisteiden sijainti ei perustu käyntiasioinnin tarpeeseen vaan siihen, mitkä kunnat olivat kiinnostuneita perustamaan palvelut kuntaan.

Lähdeaineisto: ©Tilastokeskus 2021

Turun työllisyysalueen toiminta-alueet

1. Kaarina
2. Laitila
3. Lieto
4. Loimaa (palvelee myös Auraa, Oripäätä ja Pöytyää)
5. Paimio (palvelee myös Sauvoa)
6. Parainen (palvelee myös Kemiönsaarta)
7. Raisio (palvelee myös Naantalia, Maskua, Mynämäkeä, Nousiaista ja Ruskua)
8. Turku (vastuukunta)
9. Uusikaupunki (palvelee myös Kustavia, Pyhärantaa, Taivassaloa sekä Vehmaata)

Kuva 10: Turun työllisyysalueen toiminta-alueet. Lähde: Tilastokeskus 2021/Turun kaupunki 2026.

Salon työllisyysalueen toimipisteitä on Salossa, Somerolla, Marttilassa sekä Koski Tl:ssä. Toimipisteiden palvelut on listattu alla.

1. Torikatu 4, Salo. Päätoimipiste
 - Päivystyspalvelut (TE ja koto, hankkeet)
 - Työnhakukeskus ja tapahtumatori
 - International House Salo
 - Nuorten Ohjaamo
 - TE-ajanvarauspalvelut ja henkilöstön taustatyötilat
 - Kela
2. Waltti, Salorankatu 5–7, Salo
 - Monialaiset palvelut
 - Pajatoiminta
 - Varsinais-Suomen hyvinvointialue Varha
3. Somero Joensuuntie 13
 - TE- ja kotoutumispalvelut
 - Kelan etäpalvelupiste
4. Kosken Tl kunnanvirasto
 - TE-palvelut

5. Marttilan kunnanvirasto

- TE-palvelut

Kuva 11: Salon työllisyysalueen toiminta-alueet. Lähde: Salon kaupunki/työllisyysalue.

Hyvinvointialueen palveluverkko

Varsinais-Suomen hyvinvointialue Varha on merkittävä julkisten palveluiden tuottaja maakunnassa. Tämän suunnitelman kirjoittamishetkellä on käynnissä Varhan palveluverkkosuunnitelman päivitys. Päätökset ko. suunnitelmasta tehdään lokakuussa 2026. Suunnitteilla oleva palveluverkko on kuvattu tässä elokuussa 2026 aluevaltuuston kokousmateriaalina julkaistun viranhaltijaesityksen (*Viranhaltijavalmisteluun perustuva esitys Varsinais-Suomen hyvinvointialueen palveluverkkosuunnitelmaksi vuosille 2027–2029*, myöhemmin ”esitys”) perusteella.

Varhan palveluverkkosuunnitelman 2017–2029 esityksessä kuvataan kolmen tasoisia sosiaali- ja terveydenhuollon palvelupisteitä: sosiaali- ja terveyskeskuksia, joissa on kattavin palveluvalikoima; sosiaali- ja terveysasemia, joiden valikoima on hieman suppeampi sekä sosiaali- ja terveyspisteitä, joissa on suppea valikoima lähipalveluita. Lyhennettynä palvelupisteiden nimitykset ovat sote-keskus, sote-asema ja sote-piste. (Ks. [Viranhaltijavalmisteluun perustuva esitys Varsinais-Suomen hyvinvointialueen palveluverkkosuunnitelmaksi vuosille 2027–2029](#), sivu 8.)

Suunnitelmaesityksessä palveluvalikoimaltaan kattavimpia sote-keskuksia esitetään Turkuun, Turun seudulle, Saloon, Loimaalle ja Uuteenkaupunkiin. Sote-asemia ja sote-pisteitä esitetään 23:een maakunnan 27 kunnasta sekä entisiin kuntakeskuksiin esimerkiksi saaristossa. Suunnitelman mukaisella palveluverkolla noin 99 prosenttia maakunnan asukkaista saavuttaisi lähimmän Varhan toimipisteen 20 minuutissa henkilöautolla.

Varhan sosiaali- ja terveyskeskukset, -asemat ja -pisteet vuonna 2029

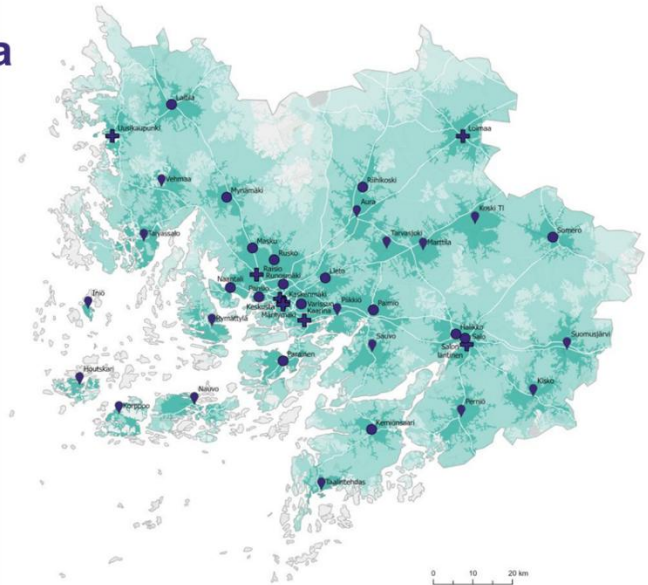
Saavutettavuusennuste:

Osuus väestöstä, joka saavuttaa lähimmän toimipisteen

- Alle 10 min lähes 87 % (430 000 asukasta)
- 20 min noin 99 % (489 000 asukasta)
- 30 min yli 99 % (492 000 asukasta)

Saavutettavuus lasketaan henkilöautolla kuljettavana matka-aikana. Saariston lauttayhteyksien todellista vaikutusta matka-aikaan ei täysimääräisesti kuvattavissa. Kartassa lauttayhteyksimatkat rajattu saavutettavuusvyöhykkeiden ulkopuolelle. Asukkaita joihin tämä vaikuttaa on n. 0,8 % väestöstä.

Lähde: Toimipisteet, Varha. Tiestö/saavutettavuus, STK-aineisto, Esri Finland. Väestö 2024, YKR-aineisto, Syke/Tilastokeskus. Taustakartta, National Land Survey of Finland

varha

Kuva 12: Kuvankaappaus viranhaltijavalmisteluun perustuvasta esityksestä Varsinais-Suomen hyvinvointialueen palveluverkkosuunnitelmaksi vuosille 2027–2029 (kuvankaappaus otettu 28.8.2026).

2 Alueellinen tavoitetilä 2030

Alueellisen asiakaspalvelu- ja toimitilaverkon tavoitetiläkuvaus perustuu palvelu- ja toimitilaverkkouudistuksen valtakunnallisiin tavoitteisiin, kriteereihin ja Yhteisten työympäristöjen konseptikokonaisuuteen sekä valtion toimitilastrategian linjauksiin. Kuvauksessa huomioidaan myös vuoden 2026 alusta voimaan astunut lainsäädäntö.

Valtion yhteisen asiakaspalvelutoiminnan tehtävistä on säädetty [laissa valtion palveluiden saatavuuden ja toimintojen sijoittamisen perusteista](#) (728/2021) (*Palvelulaki*) ja [valtioneuvoston asetuksessa valtion yhteisestä asiakaspalvelutoiminnasta](#) (1436/2025). Säännösten mukaan määritellyillä viranomaisilla on velvollisuus osallistua Suomi-pisteen toimintaan joko fyysisesti läsnä ollen tai yhteiskäyttöisen etäpalvelun välityksellä. Lisäksi kaikista Suomi-pisteistä tulee antaa yhteisiä asiakaspalvelutehtäviä, jotka on määritelty [lain julkisen hallinnon yhteispalvelusta](#) (223/2007) 6 §:n 1 momentin 1.–5. ja 7. kohdissa.

Valtioneuvoston 27.3.2024 hyväksymä valtakunnallinen suunnitelma valtion palvelujen saatavuudesta ja toimintojen sijoittamisesta linjaa, että yhteisten asiakaspalvelupisteiden eli Suomi-pisteiden sijoittaminen suunnitellaan alueellisesti siten, että lähimpään Suomi-pisteeseen on pääsääntöisesti enintään tunnin asiointietäisyys tieverkkoa pitkin. Lisäksi huomioidaan riittävä väestöpohja palveluvolyymien perustaksi. Näiden kriteerien pohjalta syntyviä Suomi-pisteitä voivat täydentää ainoastaan keskeisten palveluntuottajien palveluista koostuvat palvelupisteet kuten Asiointipisteet.

Valtioneuvoston periaatepäätöksenä 16.12.2021 hyväksytty valtion toimitilastrategia ohjaa valtion työympäristöjen ja toimitilojen käytön kehittämistä ja tarkoituksenmukaista yhtenäistämistä. Toimitilastrategian mukaan pääosa toimistotiloista sijaitsee valtion virastotalossa tai -kampuksella ja ne sijoittuvat Suomi-pisteiden yhteyteen. Valtion virastotaloissa on kaikkien virastojen ja laitosten kesken yhteinen työympäristö, joka on monitilaympäristöä.

Toimistotilojen keskimääräinen tilatehokkuustavoite on 10 htm²/henkilötyövuosi. Tilatehokkuustavoitetta sovelletaan uusissa käynnistyvissä tilahankkeissa ottaen huomioon hallinnonalakohtaisia erityispiirteitä ja etä- ja läsnätyön suhde. Toimitilojen tulee tukea ja mahdollistaa tietoturvallinen työskentely ja luottamuksellisten asioiden käsittely. Toimitilastrategian linjausten ja tavoitetilan mukaan asiakaspalvelutilat ja niihin liittyvät taustatyötilat ja muut toimistotilat ovat yhteiskäyttöisiä. Tilat ovat laajasti yhteisiä myös kuntien ja Kelan kanssa. Tilayhteistyötä voi syntyä myös uusien hyvinvointialueiden tai yrityssektorin kanssa.

Yhteisten työympäristöjen Suomi-pisteet toteutetaan Yhteisten työympäristöjen konseptin mukaisesti. Suomi-pisteiden asiakaspalvelutilat tukevat monikanavaista palvelujen tarjoamista. Pienemmissä, pääosin etäpalveluun nojautuvissa Suomi-pisteissä Yhteisten työympäristöjen konseptia sovelletaan tarkoituksenmukaisella tavalla.

Muuttuneiden työskentelytapojen ja alhaisten läsnäoloasteiden myötä on tunnistettu tarve päivittää tilamitoitusta. Hallitusohjelman mukaisesti valtion tilaohjelmaa tehostetaan merkittävästi ja tavoitteena on nostaa käyttöasteet vähintään pandemiaa edeltäneelle tasolle, mikä tarkoittaa nykyisillä läsnäoloasteilla vielä merkittävää tilojen tiivistämistä strategian tavoitteisiin nähden.

Suomi-pisteiden verkko Varsinais-Suomessa vuonna 2030

Valtakunnallisiin palveluverkkokriteereihin, valtion toimitilastrategiaan sekä tämän suunnitelman nykytilan kuvauksessa osoitettuun palvelutarpeen määrään ja laatuun vastataan parhaiten ratkaisulla, jossa Varsinais-Suomessa toimii vuonna 2030 neljä yhteistä asiakaspalvelupistettä eli Suomi-pistettä. Suomi-pisteet sijoittuisivat Turkuun, Saloon, Loimaalle ja Uuteenkaupunkiin.

Neljän pisteen ratkaisu huomioi etenkin maakunnan väestömäärän ja sen tulevaisuuden kasvun sekä arjen luontaiset kulkusuunnat, esimerkiksi arkiliikkumisvyöhykkeet ja työssäkäyntialueet. Neljän pisteen ratkaisu on

myös linjassa Varsinais-Suomen hyvinvointialueen ja poliisin palveluverkkojen kanssa ja tukee siten erilaisten julkisen sektorin palveluiden yhteistä saavutettavuutta kansalaisille.

Pisteiden keskeisenä ominaisuutena tulisi olla palvelun määrän skaalautuvuus: mikäli tietyn pisteen palvelulle on paljon kysyntää, palvelun määrää tulisi pystyä kasvattamaan ja vastaavasti palvelupisteen alikäyttöön tulisi pystyä vastaamaan vähentämällä tarjotun palvelun määrää.

Tavoitetilan esityksessä tiedostetaan, että valtion uudistukselle asettamat kriteerit ovat muuttuneet alueellisten suunnitelmien laatimisen aikana, mikä saattaa vaikuttaa kansallisella tasolla asiakaspalvelupisteiden määrästä tehtäviin päätöksiin. Mikäli valtion päivitetty tavoitteet johtavat aiemmin suunniteltua harvempaan Suomi-pisteiden verkostoon, ei alueellisten suunnitelmien tekojärjestyksen tai sen, että kriteerit muuttuivat prosessin aikana, tule asettaa maakuntia keskenään eriarvoiseen asemaan. Palveluverkkojen tulee olla kansallisesti yhdenmukaisesti saavutettavia väestötasolla tarkasteltuna.

Varsinais-Suomen alueellinen projektiryhmä katsoo, että lopullisessa palvelupisteiden sijoittumisessa ja lukumäärässä on huomioitava Suomi-pisteiden määrän suhteutuminen maakunnan kokoon (Varsinais-Suomi (494 819 asukasta) esimerkiksi Satakuntaa (211 261 asukasta) kaksinkertaisesti suurempi ja Kanta-Hämeeseen (168 683 asukasta) nähden väestöltään lähes kolminkertainen sekä kasvava maakunta) ja sijoittuminen toiminnallisesti luonteviin sijainteihin. Varsinais-Suomessa Loimaan seutu ja Vakka-Suomi muodostavat selkeästi omat toiminnalliset alueensa, joiden sisällä arjen liikkuminen tapahtuu (työssäkäynti- ja arki-liikkumisvyöhykkeet). Maakuntarajan ylittävää työssäkäyntiä tai asiointia tapahtuu vain vähän.

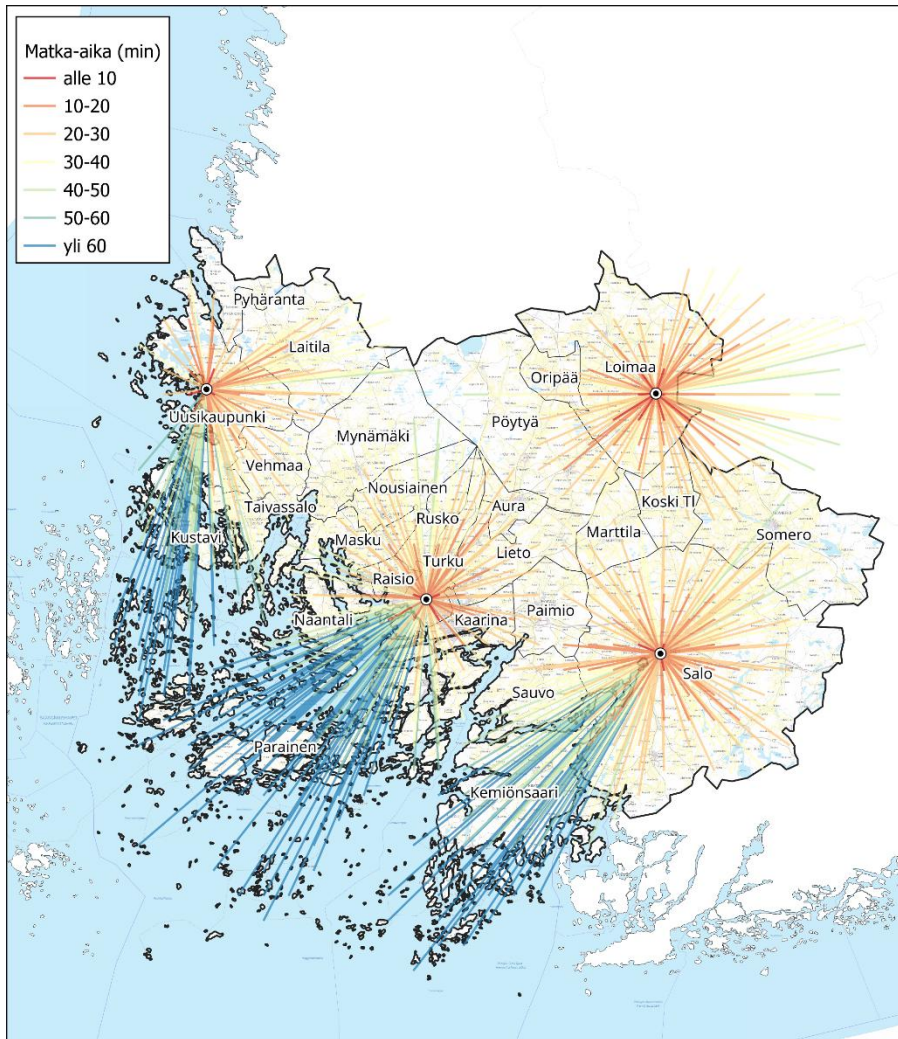
Etenkin heikommassa asemassa olevien kansalaisten tasavertaisen palvelun varmistamiseksi tarvitaan eri viranomaisten yhteistyötä. Palveluiden tasavertaisen saavutettavuuden turvaamiseksi esitetään Suomi-piste-verkostoa täydentäviksi yhteisen asiakaspalvelun pisteiksi ruotsinkielisen saariston palveluita täydentävää asiakaspalvelupistettä sekä, mikäli kaikki esitetyt Suomi-pisteet eivät toteudu, vähintään kullekin esitetyistä paikkakunnista perustettavaa täydentävää asiakaspalvelupistettä, joka kokoaa erityisesti heikommassa asemassa olevien kansalaisten tarpeisiin vastaavia palveluita.

Projektiryhmä katsoo, että lopullisen asiakaspalvelupisteiden verkoston ja niissä annettavan palvelun muotojen tulee myös olla tarkoituksenmukaisia suhteessa niistä viranomaisille syntyviin kustannuksiin.

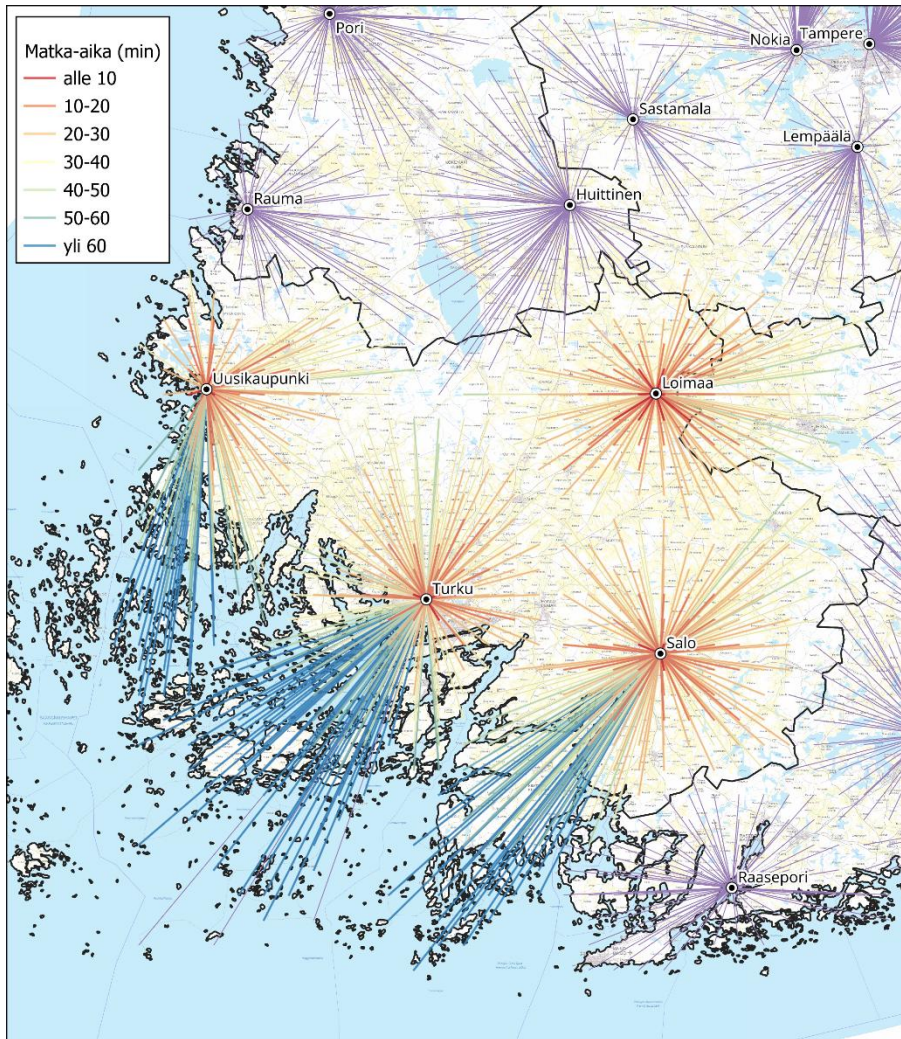
Matka-ajat ja asiakaspalvelupisteisiin kohdistuva väestö

Kuvat 12 ja 13 kuvaavat väestön matka-aikoja tieverkostoa pitkin kuhunkin suunniteltuun yhteiseen asiakaspalvelupisteeseen. Neljän pisteen mallissa matka-ajat vastaavat pääsääntöisesti tunnin ajomatalla saavutettavissa olemisen kriteeriin muiden kuin saaristossa asuvan väestön osalta. Saaristosta matka-ajat ovat pääsääntöisesti yli tunnin. Taulukon 27 mukaisesti neljän pisteen mallissa noin 0,4 prosentilla vuoden 2030 väestöstä olisi yli 60 minuutin matka-aika asiakaspalvelupisteeseen. Noin 90 prosentilla väestöstä olisi pisteisiin enintään 30 minuutin matka-aika.

Taulukko 28 kuvaa, kuinka paljon väestöä kuhunkin esitettyyn asiakaspalvelupisteeseen ennakoidaan kohdistuvan vuonna 2030. Näissä Senaatti-kiinteistöjen paikkatietoanalyysiin perustuvissa luvuissa on huomioitu aiemmin valmistuneissa alueellisissa suunnitelmissa naapurimaakuntiin esitetyt Suomi-pisteet (Satakunta, Pirkanmaa). Luvut muuttuvat, jos kaikkia aiemmin esitettyjä Suomi-pisteitä ei päädytä perustamaan. Mikäli Satakunnan alueellisessa suunnitelmassa esitettyjä Rauman ja Huittisten Suomi-pisteitä ei perusteta, Uudenkaupungin ja Loimaan Suomi-pisteisiin kohdistuvan väestön määrä kasvaa huomattavasti. Kuhunkin pisteeseen kohdistuvan väestön määrä tulee analysoida uudelleen Suomi-pisteverkoston kansallisen tarkastelun vaiheessa.

Kuva 13: Matka-aikojen matemaattinen optimointi vuoden 2030 tavoitetilän mukaiseen neljään Varsinais-Suomen yhteiseen asiakaspalvelupisteeseen. Lähde: Senaatti-kiinteistöjen paikkatietoanalyysi.

Kuva 14: Matka-aikojen matemaattinen optimointi neljään Varsinais-Suomen yhteiseen asiakaspalvelupisteeseen sekä naapurimaakuntien suunniteltuihin pisteisiin. Lähde: Senaatti-kiinteistöjen paikkatietoanalyysi.

Taulukko 27: Matka-aikojen optimointi neljään Varsinais-Suomen yhteiseen asiakaspalvelupisteeseen ja ennakoitua väestömäärät v. 2020 ja v. 2030. Lähde: Senaatti-kiinteistöjen paikkatietoanalyysi.

Matka-aika (min)	Väestö 2020	2020 %	2020 kum%	Väestö 2030	2030 %	2030 kum%
0–10	195431	39,013	39,01	212178	40,181	40,18
10–20	159018	31,744	70,76	171256	32,431	72,61
20–30	112693	22,497	93,25	91219	17,274	89,89
30–40	24084	4,808	98,06	44030	8,338	98,22
40–50	3442	0,687	98,75	3410	0,646	98,87
50–60	4089	0,816	99,57	3856	0,730	99,60
60–70	590	0,118	99,68	573	0,109	99,71
70–	1588	0,317	100,00	1538	0,291	100,00
	500935			528060		
	2020	2030				
Aika min (ka)	15,9	15,6				
Matka km (ka)	11,6	11,1				

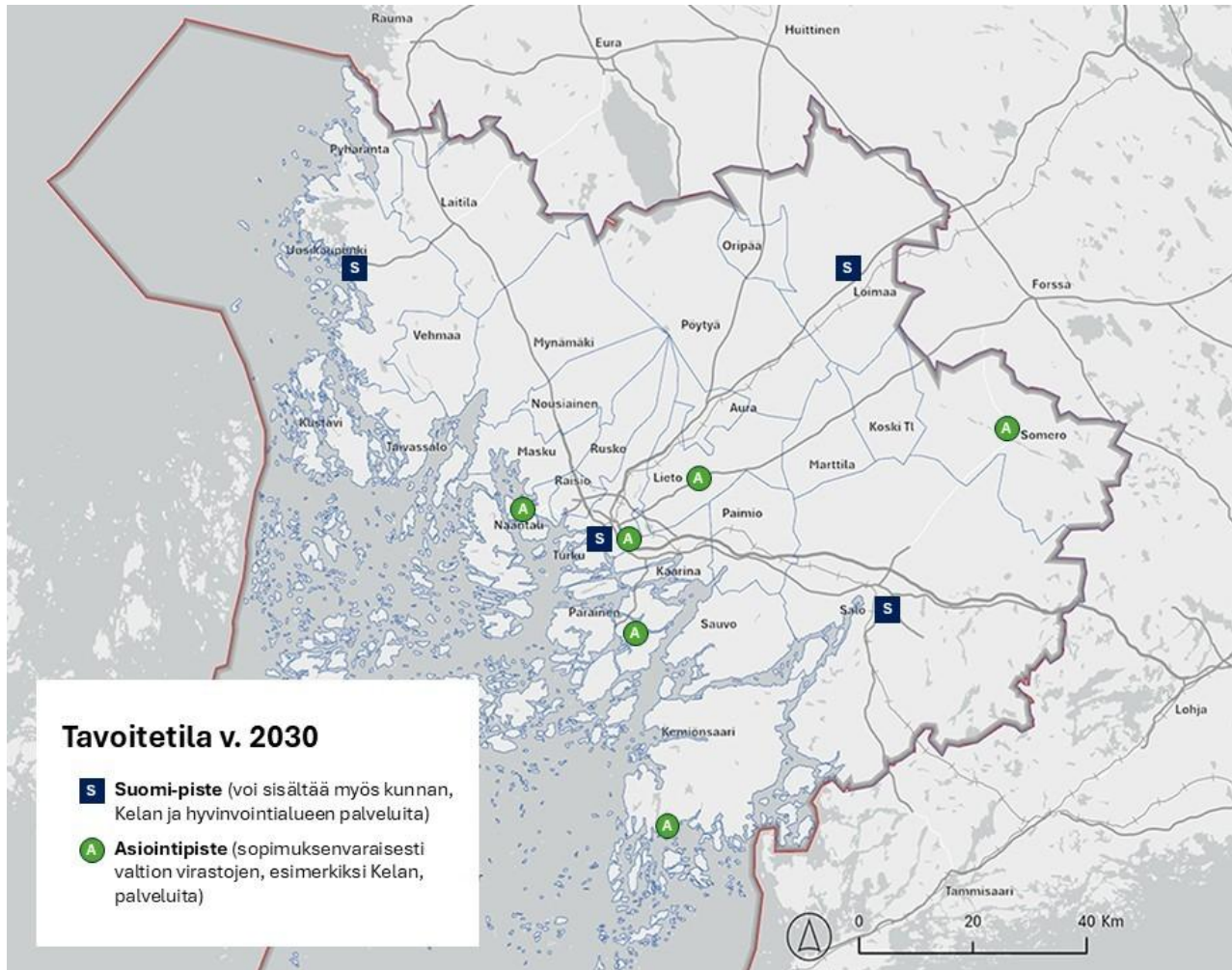
Taulukko 28: Yhteisten asiakaspalvelupisteiden paikkakuntiin kohdistuva väestö, ennuste vuodelle 2030. Lähde: Senaatti-kiinteistöjen paikkatietoanalyysi. *Loimaalle ja Uuteenkaupunkiin kohdistuvan väestön määrän laskennassa on käytetty oletuksena tilannetta, jossa Satakuntaan esitetyt Rauman ja Huittisten Suomi-pisteet perustetaan.

Paikkakunta	Pisteeseen kohdistuva väestö 2030
Turku	380370
Salo	68216
Loimaa*	50946
Uusikaupunki*	28528

Paikkakuntaakohtainen tarkastelu

Paikkakuntaakohtaisessa tarkastelussa kuvataan kunkin ehdotetun paikkakunnan nykyhetkellä tiedossa olevia edellytyksiä Suomi-pisteelle tilojen ja muiden julkisen sektorin palveluiden kanssa tehtävän yhteistyön osalta. Tiedot perustuvat luvun 1 nykytilan kuvaukseen, Senaatti-kiinteistöjen tietoihin sekä kuntien ja työllisyysalueiden, Kelan sekä Varsinais-Suomen hyvinvointialueen kannanottoihin.

Kokonaiskuvan luomiseksi paikkakunta-kohtaisessa tarkastelussa kuvataan paitsi valtion palveluiden tavoitetilä, myös pääaseikat paikkakunnan keskeisistä muista julkisen sektorin asiakaspalvelupisteistä.

Kuva 15: Vuoden 2030 tavoitetila: Suomi-pisteiden ja Asiointipisteiden sijainnit. Turun Suomi-pisteen yhteydessä toimii Varsinais-Suomen ainoa yhteinen työympäristö (YTY).

Turku

Vuoden 2030 tavoitetilassa Turun keskeisimmät julkisen sektorin asiakaspalvelupisteet ja niiden palveluvalikoimat ovat:

Valtion virastotalo (Kulttuurikuja 1): Suomi-piste ja yhteinen työympäristö YTY

- Suomi-pisteen viranomaispalvelut sisältäen jatkuvan mahdollisuuden ruotsinkieliseen palveluun, palveluneuvontaan ja digitukeen
- Mahdollisesti Varsinais-Suomen hyvinvointialue Varhan neuvonta- ja asiakasohjauspalveluja. Varhan palveluiden tuominen Suomi-pisteisiin edellyttää erillistä valmistelua.

Kauppatorin Monitori

- Turun kaupungin palvelut: yleinen asiakaspalvelu, varhaiskasvatuksen palveluohjaus, työllisyyspalvelut ml. monikieliset palvelut, matkailuneuvonta
- Kelan palveluita
- Varsinais-Suomen hyvinvointialue Varhan palveluita

- Etäpalvelu tai pop-up-muotoisia Monitorin asiakkaille olennaisia valtion palveluita, esimerkiksi Maahanmuuttoviraston ja Verohallinnon palveluita

Poliisitalo (Eerikinkatu 40–42), Oikeustalo (Linnankatu 43) ja kaupungin sekä Kelan muut asiakaspalvelupisteet toimivat v. 2030 tavoitetilassa nykyisen kaltaisesti tai omien kehittämislinjaustensa mukaisesti. Poliisitaloa käyttävät poliisi ja Oikeuspalveluvirasto ja Oikeustaloa Ulosottolaitos, Tuomioistuinvirasto ja Syyttäjälaitos.

Valtion virastotalolla (Kulttuurikuja 1, Turku) on aloittanut 1.9.2025 yhteinen asiakaspalvelupiste (Suomi-piste) ja yhteinen työympäristö (YTY). Vuonna 2026 Suomi-pisteessä asiakkaita palvelevat Verohallinto, Lupa- ja valvontavirasto, Digi- ja väestötietovirasto, Maanmittauslaitos sekä Rikosseuraamuslaitos. Yhteisessä työympäristössä toimivat vuonna 2026 Lupa- ja valvontavirasto, Elinvoimakeskus, Maanmittauslaitos, Digi- ja väestötietovirasto, Business Finland, Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea, Taiteen edistämiskeskus, Ruokavirasto, Traficom, Väylävirasto, Tilastokeskus, Puolustuskiinteistöt, Senaatti-kiinteistöt, Luonnonvarakeskus, Metsähallitus, Verohallinto sekä Rikosseuraamuslaitos. Turun Heikkilän alueella toimivan Kilpailu- ja kuluttajaviraston toimipisteen siirtymistä virastotalolle selvitetään. Turun Suomi-pisteen osalta tehdään myös muuta jatkuvaa selvitys- ja kehitystyötä.

Turun YTY on uudistushankkeen toimesta linjattu Varsinais-Suomen ainoaksi yhteiseksi työympäristöksi (YTY).

Turun kaupungin aikeena on säilyttää jatkossakin etenkin Kauppatorin Monitori keskitettynä asiakaspalvelupisteinä. Pisteessä tarjotaan kaupungin yleistä asiakaspalvelua, varhaiskasvatuksen palveluohjausta, työllisyyspalveluita (ml. monikieliset palvelut), matkailuneuvontaa sekä Kelan ja Varsinais-Suomen hyvinvointialueen palveluita.

Turun työllisyysalueen työllisyyspalveluiden siirtämisestä Suomi-pisteeseen ei olla kiinnostuneita. Sen sijaan vaihtoehtona nähdään malli, jossa erilaisia asiointimahdollisuuksia eri toimijoiden kanssa nykyisissä palvelupisteissä laajennetaan esimerkiksi pop-up-ratkaisuilla tai etäasiointipisteillä. Lisäksi yhteistyö asiakaspalvelun järjestämisessä valtion viranomaisten kanssa katsotaan toivottavaksi maahan muuttaneiden palveluissa, jotka ovat kaupungilla osa työllisyyspalveluita. Maahantulon sujuvoittaminen on tulevaisuudessa keskeinen tekijä muun muassa osaavan työvoiman liikkuvuuden näkökulmasta. Suomi-pisteet voisivat parhaimmillaan toimia jatkumona asettautumisen sujuvuudelle, jos asiakas saisi yhdestä paikasta hoidettua eri viranomaisasiat kuten kotikuntarekisteröinnin, veronumeron ja Migrin toimet. Kauppatorin Monitorin osalta kaupungin työllisyyspalvelut ovat käyneet Maahanmuuttoviraston ja Verohallinnon kanssa keskustelua niiden mahdollisuuksista tarjota Monitorilla esimerkiksi pop-up-palvelua.

Varsinais-Suomen hyvinvointialue Varha on sitoutunut toimimaan Turussa Kauppatorin Monitorissa.

Salo

Vuoden 2030 tavoitetilassa Salon keskeisimmät julkisen sektorin asiakaspalvelupisteet ja niiden palveluvalikoimat ovat:

Suomi-piste keskustassa, esimerkiksi Torikatu 4:

- Suomi-pisteen viranomaispalvelut sisältäen jatkuvan mahdollisuuden ruotsinkieliseen palveluun, palveluneuvontaan ja digitukeen
- Työllisyyspalveluiden päätoimipiste
- Kelan palveluita
- Mahdollisesti Varsinais-Suomen hyvinvointialue Varhan neuvonta- ja asiakasohjauspalveluja. Varhan palveluiden tuominen Suomi-pisteisiin edellyttää erillistä valmistelua.

Waltti, Salorankatu 5–7

- Työllisyyspalvelujen ja Varsinais-Suomen hyvinvointialue Varhan yhteinen toimipiste

Uusi poliisiasema (Tehdaskatu 30)

- Poliisin palvelut

Valtion käyntiasiointiin liittyvistä kiinteistöistä Salossa on tulevaisuudessa käytössä omana tilaomaisuutena vain keväällä 2026 käyttöön otettu uusi poliisitalo (Tehdaskatu 30). Valtion toimijat pyritään poliisia lukuun ottamatta sijoittamaan jatkossa Salon kaupungin kanssa yhteisiin tiloihin.

Vuoden 2030 tavoitetilassa Salon Suomi-piste sijoitettaisiin yhteisiin tiloihin Salon työllisyysalueen päätoimipisteen, Salon kaupungin kotoutumispalveluiden ja Kelan toimipisteen kanssa. Nykyisin palvelut sijaitsevat osoitteessa Torikatu 4. Salon kaupungilla on kiinteistöön vuokrasopimus vuoteen 2035 saakka.

Loimaa

Vuoden 2030 tavoitetilassa Loimaalle sijoittuu Suomi-piste kaupungin työllisyys- ja maahanmuuttopalveluiden yhteyteen Loimaan keskustan alueelle. Pisteen palveluvalikoimaan kuuluvat:

- Suomi-pisteen viranomaispalvelut
- Työllisyys- ja maahanmuuttopalvelut (kaupunki/työllisyysalue)
- Kelan palvelut
- Mahdollisesti Varsinais-Suomen hyvinvointialue Varhan neuvonta- ja asiakasohjauspalveluja. Varhan palveluiden tuominen Suomi-pisteisiin edellyttää erillistä valmistelua.

Valtiolla ei ole omistuksessa toimistokiinteistöjä Loimaalla. Poliisi toimii Loimaalla itse vuokraamissaan tiloissa (Vareliuksenkatu 2) ja Oikeuspalveluviraston tilat (Vareliuksenkatu 2) on edelleenvuokrattu Senaatin kautta.

Loimaan kaupungin palveluita tarjotaan tulevaisuudessakin Loimaan keskustassa. Tällä hetkellä asiakaspalvelulle keskeisimmät eli työllisyys-, maahanmuutto- ja yrityspalvelut sijaitsevat Elinvoimatalolla (Ahonkatu 1) ja Virastotalolla (Vareliuksenkatu 2), mutta niiden sijaintia saatetaan kehittää seuraavan viiden vuoden aikana. Tilojen kehittämisessä varaudutaan Suomi-pisteen liittämiseen kaupungin palvelujen yhteyteen. Kaupunki on valmis yhteistyöhön tarvittavien tilaratkaisujen järjestämisessä sekä toimimaan Suomi-pisteen ja Kelan lähipalveluiden tilojen päähallinnoijana.

Uusikaupunki

Vuoden 2030 tavoitetilassa Uuteenkaupunkiin sijoittuu Suomi-piste kaupungin virastotalo Mörneen seuraavin toiminnoin:

- Suomi-pisteen viranomaispalvelut (sis. poliisin palvelut nykyisellään)
- Kaupungin palveluita
- Mahdollisesti Varsinais-Suomen hyvinvointialue Varhan neuvonta- ja asiakasohjauspalveluja. Varhan palveluiden tuominen Suomi-pisteisiin edellyttää erillistä valmistelua.
- Kelan palveluita

Valtiolla ei ole omistuksessa toimistokiinteistöjä Uudessakaupungissa. Poliisi toimii suoraan vuokraamissaan tiloissa virastotalo Mörnessä (Välskärintie 2) ja Oikeuspalveluviraston tilat (Rantakatu 25) on edelleenvuokrattu Senaatin kautta. Kelalla on Uudessakaupungissa omat toimitilat (Vakka-Suomenkatu 7), jotka vapautuvat v. 2026–2027 aikana.

Käytännössä Uudessakaupungissa tarjottavat eri julkisen sektorin toimijoiden palvelut ovat jo nykyisellään keskittyneet kaupungin virastotalo Mörneen. Mörnessä sijaitsevat keskitetysti kaupungin palvelut sekä hyvinvointialueen ja poliisin palveluita. Samassa korttelissa toimii sotekeskus.

Uudenkaupungin kaupunki on valmis mahdollistamaan yhteisen asiakaspalvelupisteen ko. kiinteistöön ja neuvottelemaan tilaratkaisuista. Kaupungin tahtotila on jatkaa ja laajentaa koko Vakka-Suomen alueella tehtävää julkisen sektorin toimijoiden välistä yhteistyötä erityisesti matalan kynnyksen neuvontapalveluissa, jotka tukevat erityisesti mm. ikääntyviä, vieraskielisiä ja syrjäytymisvaarassa olevia.

Suomi-pisteiden verkon ulkopuolelle jäävät tavat tarjota käyntiasiointipalvelua vuonna 2030

Tässä luvussa kuvataan vuoden 2030 tavoittila muiden kuin velvoittavissa yhteisissä asiakaspalvelupisteissä eli Suomi-pisteissä annettavien valtion palveluiden osalta.

Täydentävät yhteiset asiakaspalvelupisteet

Mikäli kansallisen tarkastelun myötä päädytään esitettyä harvempaan Suomi-pisteiden verkostoon, esitetään kaikille Suomi-pisteiden sijainneiksi esitetyille paikkakunnille (Turku, Salo, Loimaa, Uusikaupunki) vähintään sellaista valtion palveluverkkoa täydentävää yhteistä asiakaspalvelupistettä, johon kootaan etenkin heikommassa asemassa olevien kansalaisten tarvitsemia palveluita.

Käyntiasiointimahdollisuus tulee turvata etenkin sellaisille kansalaisille, joiden digitaidot tai kielitaito on heikko. Tällaisia asiakasryhmiä voivat olla esimerkiksi ikääntyneet, maahan muuttaneet sekä ihmiset, joilla on liikkumiseen tai hahmottamiseen vaikuttavia vammoja tai sairauksia. Lisäksi käyntiasiointia tarvitaan erityisesti työperäisen maahanmuuton tarpeisiin sekä syrjäytymisvaarassa olevien ihmisten, esimerkiksi pitkittyvää työttömyyttä kokevien, palveluiden saannin varmistamiseen. Näihin Suomi-pisteille vaihtoehtoihin täydentäviin asiakaspalvelupisteisiin osallistuisivat seuraavat tahot:

- Kunta, työllisyys- ja maahanmuuttopalvelut
- Varsinais-Suomen hyvinvointialue Varhan neuvonta- ja asiakasohjauspalveluja. Varhan palveluiden tuominen Suomi-pisteisiin edellyttää erillistä valmistelua.
- Kela
- Oikeuspalveluvirasto
- Verohallinto
- Maahanmuuttovirasto
- Poliisi soveltuvilta osin

Mikäli muutostarpeita ei ilmaannu, muut Varsinais-Suomen Asiointipisteet sijoittuvat vuonna 2030 nykyisen mukaisesti (ks. [Taulukko 25](#)). Useimmiten Kelan ja kuntien yhteispalvelua tarjoavien Asiointipisteiden katsotaan olevan toimivia ja tiedossa ei ole muutoksia niiden sijainteihin. Kela arvioi palveluiden järjestämistä ja myös asiointipisteiden sopimuksia tapauskohtaisesti.

Loimaan ja Uudenkaupungin omista toimipisteistä luopumisesta huolimatta Kela on ilmaissut tahtotilansa palvelujen järjestämisestä eri ratkaisulla ko. paikkakunnilla (esim. asiointipiste, etäpalvelu, pop up).

Etenkin Turussa Kauppatorin Monitori säilyy muun julkisen sektorin merkittävänä yhteisenä asiakaspalvelupisteenä paikkakunta-kohtaisessa tarkastelussa esitetyn kokonaiskuvan mukaisesti. Suomi-pisteisiin veloitettujen viranomaisten palveluita voidaan tuoda pop-up-palveluina Monitorille.

Muut kasvokkaisen asiakaspalvelun muodot

Suomi-pisteisiin veloitettut viranomaiset toteuttavat myös jotain tapauskohtaisia, harvoin toistuvia tai yksittäisiä muita palvelumuotoja, esimerkiksi asiakastapaamisia ja kohdekäyntejä. Taulukossa 29 esitetään viranomaiskohtaisesti sellaiset tietoon saadut muut kasvokkaisen palvelun muodot, joiden on tarkoitus jatkua myös tulevaisuudessa.

Alueellinen projektiryhmä esittää, että tarkoituksenmukaisia pop-up-palveluita, liikkuvia palveluita ja muuta täydentävää kasvokkaista palvelua hyödynnetään osana valtion palveluverkkoa. Tapauskohtaiset, asukkaita lähemmäs jalkautuvat palvelutavat voivat ennaltaehkäistä palveluverkkouudistuksen yhdenvertaisuuteen ja kuntatalouteen liittyvien riskien realisoitumista.

Osana alueellista tavoitetilaa esitetään erityistä panostusta riittävään digineuvontaan. Palveluiden siirtyessä digipainotteisiksi valtion palveluntarjoajien tulee mahdollistaa kansalaisille riittävä tuki omatoimiseen digivälitteiseen asiointiin. Tuki voidaan järjestää esimerkiksi pop-up-digitukipäivillä, joissa valtion asiakaspalvelukanavien palveluneuvojat jalkautuvat kuntiin (esim. kirjastojen tai asiakaspalvelupisteiden yhteyteen) tarjoamaan yleistä ohjeistusta digivälitteiseen ja kasvokkaaseen asioimiseen. Jalkautuva digineuvonta palvelee erityisesti saariston ja maaseutujen asukkaiden asiointimahdollisuuksien yhdenvertaisuutta.

Varsinais-Suomen alueellinen projektiryhmä katsoo, että v. 2030 tavoitetilassa Suomi-pisteiden palveluneuvontaan tai sitä vastaavaan yleiseen asioinnin neuvontaan tulee voida myös soittaa. Soittomahdollisuus tukee tilanteita, joissa kansalainen tarvitsee ohjeistusta Suomi-pisteessä käymiseen jo ennen asiointimatkalta lähtemistä. Palvelu on tarpeellinen etenkin pitkän matkan päästä kasvokkaista asiointimahdollisuutta hakeville.

Turun kauppatorin Monitoriin toivotaan etäasiointimahdollisuutta tai pop-up-palveluita palveluvalikoimaan soveltuilta Suomi-pisteiden viranomaisilta. Näitä ovat esimerkiksi Verohallinto ja Maahanmuuttovirasto.

Taulukko 29: Valtion viranomaisten Varsinais-Suomessa toteuttamat muut kasvokkaisen asiakaspalvelun muodot. Lähde: Tietopyyntö projektiryhmässä valtion viranomaisia edustaville jäsenille 06/2026.

Organisaatio	Muun kasvokkaisen asiakaspalvelun muodot	Palvelua koskevat suunnitelmat tai muu lisätieto
Lupa- ja valvontavirasto	Lakisääteiset tarkastus- ja valvontatehtävät, käynteihin liittyy myös ohjausta ja neuvontaa	Jatkuvaa toimintaa lakisääteisenä. Tarkastusten määrä määräytyy tulossopimusten mukaisten tavoitteiden mukaan.
	Tapahtumat asiakkuuksien luona, muut yleisötilaisuudet	LVV:n osastojen tulossopimusten mukaista jatkuvaa toimintaa.
	Maanpuolustuskurssit	Jatkuvaa toimintaa lakisääteisenä.
Rikosseuraamuslaitos	Mahdollisuus ehdonalaisen vapauden valvontaan ja ehdollisesti rangaistujen nuorien valvontaan liittyviin valvontatapaamisiin kahviloissa, julkisissa tiloissa tai vastaavissa paikoissa.	Toiminto säilynee valikoimassa, mutta Varsinais-Suomen alueella sitä on toistaiseksi käytetty harvoin.
Elinvoimakeskus	Tapauskohtaisesti yksittäiset, etukäteen sovitut tapaamiset asiakkaan luona tai muussa kohteessa (esim. viraston neuvottelutiloissa)	Pääosa asiakaskontakteista ja asioinnista tapahtuu valtakunnallisten palvelunumeroiden tai valtakunnallisten sähköisten palvelukanavien kautta.
Digi- ja väestötietovirasto	Tapauskohtaisesti erikseen sovitut pop-up-palvelut suurempien kansainvälisten ryhmien yhteisrekisteröintiin (esim. kansainväliset opiskelijat ja kausityöntekijät)	
Poliisi	Liikkuva lupapalvelu: lupahakemusten vastaanottamiseen tarkoitetut salkut, joiden avulla voidaan ottaa henkilökorttien ja passien hakemuksia muissa kuin poliisin omissa tiloissa (esim. kunnan- ja kaupungintaloilla).	Tarkoituksena on käydä kuukausittain sellaisilla paikkakunnilla, joista on pisin matka poliisiasemille. Laajentaminen edellyttäisi lisähenkilöresurssia. Kartoitetaan uusia paikkakuntia ja asiointipaikkoja (esim. vankilat ja palvelutalot).

Oikeuspalveluvirasto	Tavanomaisesta toimipisteessä tapahtuvasta asiakaspalvelusta poikkeavat toiminnot ovat tyypillisiä joissain viraston palveluissa. Esimerkiksi edunvalvonnassa päämiestä voidaan tavata myös muualla kuin viraston toimipaikassa (esim. asumispalvelun tai hoitolaitoksen tiloissa) ja talous- ja velkaneuvonnassa asiakkaiden tavoittamiseksi tehdään erikseen suunniteltavaa verkostoyhteistyötä muiden toimijoiden kanssa.	Ko. palvelumuotoja ei katsota käyntiasioinniksi. Oikeuspalveluvirasto ei suunnittele oman toimipaikkaverkoston ulkopuolisia palvelupisteitä tai käyntiasiointia.
Maanmittauslaitos	Maanmittauslaitos pitää Maanmittaustoimitusten toimituskokouksia asiakkaiden luona ja muualla maakunnassa.	Palvelu on jatkuvaa lakisääteistä toimintaa.
Ulosottolaitos	Myynti- ja huutokauppatilaisuudet	Jatkuvaa toimintaa, jonka toteutuksessa hyödynnetään olemassa olevia tiloja ja tulevien tilaratkaisujen tarjoamia mahdollisuuksia. Ei edellytä alueella laajempaa toimitilaverkostoa tai tavanomaisesta poikkeavia erityisinvestointeja nykyisiin tiloihin.
	Täytäntöönpanon kenttätehtävät	
	Muut lakisääteiset täytäntöönpanotyöhön liittyvät tapaamiset	

Tiedossa olevat muut valtion viranomaisten käyntiasioinnin toimipisteet

Saatavilla olevan tiedon mukaan poliisi, Maahanmuuttovirasto, Oikeuspalveluvirasto, Ulosottolaitos ja Kela suunnittelevat seuraavien muiden kuin Suomi-pisteessä tarjottavan palvelun asiakaspalvelupisteiden säilyttämistä v. 2030. Palveluiden sijoittumisen kokonaiskuvan saamiseksi saatavilla oleva tieto yksittäisten toimipisteiden aiotusta sijoittumisesta esitetään osana alueellista suunnitelmaa.

Poliisi: Saatavilla olevan tiedon mukaan poliisi säilyttää palvelunsa nykyisillä paikkakunnilla (Kemiönsaari (ml. lupapalvelut rajoitetusti), Parainen (lupapalvelut, ruotsinkielinen palvelupaikka), Salo (ml. lupapalvelut), Loimaa (ml. lupapalvelut), Raisio (ei lupapalvelua), Uusikaupunki (ml. lupapalvelut) ja Turku (ml. lupapalvelut). Osalla paikkakunnista palveluiden tilaratkaisuja kehitetään. Kaikkien Suomi-pisteille esitettyjen paikkakuntien lupapalveluiden on tarkoitus säilyä poliisiasemilla.

Raision poliisiasemalle on nykyisellään sijoitettu ulkomaalaistutkinta (ml. kansainvälistä suojelua koskevien hakemusten vastaanottaminen) ja talousrikostutkinta. Ko. aseman vuokrasopimus päättyy vuonna 2029. Tämän jälkeen tutkintahenkilöstö saattaa siirtyä muualle. Asiasta ei ole tehty Poliisihallituksessa vielä päätöstä.

Maahanmuuttovirasto: Maahanmuuttovirastolta saadun tiedon mukaan Raision toimipisteen palveluihin ei ole tällä hetkellä suunnitteilla muutoksia. Suomi-pisteissä on tarkoitus tarjota neuvontaa. Alueellinen projektiryhmä pitää ratkaisua tarkoituksenmukaisena Raisioon ja länsirannikolle kohdistuvan maahanmuuttoa koskevan palveluntarpeen vuoksi. Lisäksi Raisio on jo nykyisellään tieverkostoa pitkin ja tulevaisuudessa, raideliikenteen kehittämisen edetessä, myös raideverkkoa pitkin helposti saavutettava sijainti.

Oikeuspalveluvirasto, Ulosottolaitos ja Kela: Nykytiedon mukaan aikeena on, että Turun Poliisitalo (Eerikinkatu 40–42), Oikeustalo (Linnankatu 43) ja kaupungin sekä Kelan muut asiakaspalvelupisteet toimivat v. 2030 tavoitetilassa nykyisen kaltaisesti tai omien kehittämislinjaustensa mukaisesti. Poliisitaloa käyttävät poliisi ja Oikeuspalveluvirasto ja Oikeustaloa Ulosottolaitos, Tuomioistuinvirasto ja Syyttäjälaitos.

Muiden julkisen sektorin toimijoiden kannanotot

Suunniteltujen Suomi-pisteiden kohdekuntien toimijoita, joita lakisääteinen velvoittavuus ei koske, eli Turun, Salon, Loimaan ja Uudenkaupungin kaupunkia, Turun ja Salon työllisyysalueita, Varsinais-Suomen hyvinvointialuetta sekä Kelaa pyydettiin ottamaan kantaa yhteistyömahdollisuuksiin asiakaspalvelupisteissä palveluiden tarjoamisen ja tilojen käytön osalta. Lisäksi edellä mainittuja pyydettiin kuvaamaan niiden palvelutarjontaa sekä palveluntarjonnassa ja toimipisteissä tapahtuvia tiedossa olevia muutoksia ja suunnitelmia. Vuoden 2030 tavoitetilassa huomioidaan nämä kannanotot ja suunnitelmat.

Tässä kappaleessa esitetään laajemmin ko. toimijoiden kannanottojen tiivistelmät.

Turun kaupunki ja työllisyysalue

Turun kaupunki tarjoaa kunnan palveluita useissa eri palvelupisteissä. Näistä merkittävin ja monipuolisesti eri toimijoiden palveluita tarjoava asiakaspalvelupiste sijaitsee Kauppatorin Monitorissa osoitteessa Aurankatu 8. Monitori on kaupungin, Kelan ja Varsinais-Suomen hyvinvointialueen yhteinen asiointipiste. Monitorin vuoronumeroilla tapahtuva käyntiasiointimäärä on vuosittain noin 160 000 asiointia. Lisäksi asiakaspalvelupisteessä asioi ns. walk in- periaatteella satoja ihmisiä viikossa. Monitorista käsin hoidetaan myös monikanavaista asiakaspalvelua.

Kaupungin osalta Monitorissa on tarjolla kaupungin yleistä asiointipalvelua, varhaiskasvatuksen palveluohjausta, työllisyyspalveluita mukaan lukien monikieliset palvelut sekä matkailuneuvontaa. Merkittävä rooli on myös asiakkaiden asioinneilla asiakaspääteillä digiasioinnin tiimoilta sekä siihen läheisesti liittyvä digituki.

Kyseinen palvelupiste toimii kaupungin näkökulmasta jatkossakin keskitettynä asiakaspalvelupisteinä. Kauppatorin Monitorin toimijoilla on toimiva yhteistyö ja yhteistä asiakasrajapintaa usean eri palvelukokonaisuuden kanssa (esim. työllisyyspalvelut, kela, sosiaaliohjaus ja monikieliset palvelut).

Kaupungin arvion mukaan käyntiasiointien määrä vähenee tulevaisuudessa. Käyntiasiointi säilyy tästä huolimatta jatkossakin yhtenä asiointikanavana, jolloin on mahdollista palvella asiakkaita, jotka eivät pysty asioimaan muulla tavalla (esim. digivälitteisesti). Kaikki palvelut eivät myöskään ole digitalisoitavissa ja oikeus tiettyihin palveluihin edellyttää paikan päällä asiointia.

Työllisyyspalveluilla on Turussa useita asiakaspalvelupaikkoja (mm. Kauppatorin Monitori, Sampotalo Yliopistonkatu 27:ssä, Linnankadun toimipiste Linnankatu 31:ssä ja Ohjaamo, Vanha Suurtori 7). Lisäksi tulossa on yhteinen palvelupiste Varsinais-Suomen hyvinvointialueen kanssa (Linnankatu 52). Työllisyyspalvelut ei näe tarkoituksenmukaiseksi siirtyä työskentelemään edellä mainittujen toimipisteiden lisäksi Suomi-pisteessä. Palvelupaikkojen määrä on nykyisellään riittävä. Lisäksi nykyinen yhteistyö erityisesti Kelan kanssa samassa tilassa on toimiva yhdistelmä. Työllisyyspalvelut on kiinnostunut mallista, joissa erilaisia asiointimahdollisuuksia eri toimijoiden kanssa nykyisissä palvelupaikoissa voitaisiin laajentaa esim. pop-up-ratkaisuilla tai etäasiointipisteillä.

Maahan muuttaneiden palvelut ovat kaupungilla osa työllisyyspalveluita. Maahantulon sujuvoittaminen on tulevaisuudessa keskeinen tekijä mm. osaavan työvoiman liikkuvuuden näkökulmasta. Viranomaisasiointia tullaan digitalisoimaan ja sujuva maahantulo mahdollistetaan jo ennen maahantuloa. Suomi-pisteet voisivat parhaimmillaan toimia jatkumona asettautumisen sujuvuuden näkökulmasta, jos asiakas saa yhdessä paikassa hoidettua eri viranomaisasiat ja asiointi nopeutuu sekä asiakkaan että viranomaisten näkökulmasta. Kauppatorin Monitorin osalta on keskusteltu jo pidempään Maahanmuuttoviraston ja Verohallinnon mahdollisuuksista palvella Turussa, edes pop-up-tyyppisesti. Tämä olisi toivottava yhteistyömuoto Suomi-pisteen palveluiden osalta.

Salon kaupunki ja työllisyysalue

Salon työllisyysalueen päätoimipiste sijaitsee osoitteessa Torikatu 4, Salo. Salon kaupungilla on kiinteistöön vuokrasopimus vuoteen 2035 saakka. Samassa toimipisteessä sijaitsevat myös Salon kaupungin kotoutumispalvelut. Torikadun toimipisteen Salon kaupungin toimintojen osalta ei ole tiedossa olennaisia muutoksia vuoteen 2030 mennessä.

Valtion toimijoista samoissa tiloissa Torikadun toimipisteessä sijaitsee vuodesta 2025 alkaen Kelan toimipiste. Lisäksi neuvotellaan Senaatti-kiinteistöjen kanssa muutaman muun valtion toimijan mahdollisesta sijoittumisesta toimipisteeseen. Samaan toimipisteeseen sijoittuminen Kelan kanssa on sujunut hyvin. Salon kaupunki ja työllisyysalue suhteutuvat myönteisesti myös muiden julkishallinnon toimijoiden sijoittumiseen samaan toimipisteeseen siten kuin tilat antavat myöden.

Työllisyyspalveluiden toisessa Salon toimipisteessä Waltissa osoitteessa Salorankatu 5–7, Salo, työskennellään yhteisissä tiloissa hyvinvointialueen työllisyyspalveluiden kanssa tiivistä yhteistyötä tekevän henkilöstön kanssa. Saman katon alla työskentely on ollut perusteltua ja sillä on saatu aikaan hyviä tuloksia. Salon työllisyysalue toivoo jatkossakin hyvinvointialueen ko. toimintojen sijoittuvan samaan toimipisteeseen.

Koskien tulevien tilaratkaisujen suunnittelua Salon kaupunki toivoo hyvää ja joustavaa, kaikkien osapuolten tarpeet huomioivaa yhteistyötä. On hyvä huomioida, ettei työllisyysalue voi omalla budjetillaan remontoida toisen organisaation tarpeita vastaavia tiloja, vaan muiden toimijoiden tulisi olla valmiita tulemaan myös tässä vastaan, sikäli kuin soveltuvaa valmista tilaa ei ole valmiiksi tarjolla. Torikadun ja Salorankadun toimipisteiden sijainnit ovat saavutettavuudeltaan hyvällä sijainnilla ja niissä on huomioitu esteetön kulku. Molemmissa toimipisteissä on onnistuttu huomioimaan tietoturvallinen työskentely eri organisaatioiden välillä.

Salon kaupunki suhtautuu myös vuoden 2030 jälkeistä aikaa ajatellen myönteisesti sijoittumiseen samoihin toimitiloihin Kelan ja hyvinvointialueen kanssa. Kaupunki toivoo valtion toimijoiden kanssa käytävien tämän hetken sijoittumiskeskustelujen johtavana kaikkien osapuolten ja kuntalaisten kannalta hyvään ratkaisuun.

Loimaan kaupunki

Loimaan kaupungin palvelut ovat tällä hetkellä sijoittuneet Elinvoimatalolle (Ahonkatu 1) sekä kaupungin Virastotalolle (Vareliuksenkatu 2). Näiden palvelujen toimitilojen sijaintia saatetaan kehittää seuraavan viiden vuoden aikana, mutta palvelut sijaitsevat tulevaisuudessakin Loimaan kaupungin keskustassa.

Suomi-piste on Loimaan kaupungin näkökulmasta loogista sijoittaa Loimaalla samaan paikkaan Kelan lähipalveluiden sekä työllisyys- ja maahanmuuttopalveluiden kanssa. Hyvinvointialueen sosiaalitoimen palvelujen läheisyys olisi myös palvelukokonaisuudelle eduksi.

Suomi-pisteen palvelukonsepti on tuotavissa Loimaan kaupungin palveluiden tilojen yhteyteen ja tarvittavat tilaratkaisut kyetään järjestämään. Kaupunki voi toimia Suomi-pisteen ja Kelan lähipalvelujen tilojen päähallinnoijana, jos palvelut tuodaan työllisyys- ja maahanmuuttopalvelujen yhteyteen.

Kela on ilmoittanut karsivansa lähipalveluverkkoaan. Loimaan kaupunki ja Kela käyvät keskustelua yhteispalvelun kehittämisestä paikkakunnalla.

Uudenkaupungin kaupunki

Uudenkaupungin kaupungin viranomaispalveluita on keskitetty virastotalo Mörneen, jossa toimivat mm. Vakka-Suomen TE-palvelut ja maahanmuuttajaneuvonta. Kaupunki tekee yhteistyötä eri toimijoiden kanssa. Yhteistyön kautta palveluihin on saatu vaikuttavuutta ja syrjäytymistä on saatu ehkäistä, kun paikallisen ammattikoulu Novidan ja yrityspalvelukeskus Ukropoliksen hankehenkilökuntaa on yhteisissä tiloissa muutamana päivänä viikossa. Vastaavaa yhteistyötä toivotaan myös valtion virastoilta: ei voida olettaa, että esimerkiksi syrjäytymisvaarassa olevat henkilöt hakisivat palvelunsa yli tunnin välimatkan päästä Turusta tai toisesta

maakunnasta Raumalta, joka kuuluu myös eri hyvinvointialueeseen. Julkiset yhteydet näihin keskuksiin ovat heikot.

Esimerkillistä yhteistyötä on myös nuorten palveluissa: esimerkiksi työllisyyspalveluiden ohjaamotoiminnassa tuetaan nuoria alle 29-vuotiaita opiskelun ja työelämään siirtymisen nivelkohdassa ja ehkäistään potentiaalista syrjäytymiskehitystä.

Tulevaisuudessa kaupunki haluaa tuottaa eri väestöryhmille suunnattuja palveluita useiden viranomaistahojen vaikuttavana ja toisiaan tukevana yhteistyönä keskitetysti virastotalo Mörnessä ja on halukas mahdollistamaan sen yhteyteen yhteisen palvelupisteen. Pisteiden palvelukonseptointiin toivotaan yhteistyötä erityisesti Kelan, Oikeuspalveluviraston (oikeusapu OA, edunvalvonta EV, talous- ja velkaneuvonta TVN), viranomaisyhteistyönä tehtävän talousneuvonnan sekä hyvinvointialueen kanssa. Mahdollisuuksien mukaan pisteessä voi toimia myös muita toimijoita.

Kaupunki voi mahdollistaa tarvittavat ominaisuudet sisältävän ja esteettömän yhteisen asiakaspalvelupisteen ja etäasiointipisteen. Kaupunki on valmis jatkamaan ja laajentamaan koko Vakka-Suomen alueella tehtävää yhteistyötä matalan kynnyksen neuvontapalveluissa, jotka tukevat erityisesti mm. ikääntyviä, vieraskielisiä ja syrjäytymisvaarassa olevia. TE-palveluilla on jo nyt hyviä kokemuksia esimerkiksi Kelan etäasiointipisteistä tukemassa asiakkaiden monikanavaista palvelutarvetta. Virastotalon toimintaa nykyisellään Vakka-Suomen alueen yhteispisteenä tukee myös Poliisin toimipiste. Myös hyvinvointialue on vuokralla virastotalossa.

Kaupunki on valmis neuvottelemaan tilaratkaisuihin ja esimerkiksi etätyötiloista joustavasti ja pitkäjänteisesti.

Uudenkaupungin kaupunki korostaa, että sen tuottamilla palveluilla on merkittävä rooli koko Vakka-Suomen alueen asukkaiden kannalta tukemassa alueen vahvasti vientiteollisuutta palvelevaa, mutta muutosherkkää aluetaloutta. Uusikaupunki toimii alueen luontaisena asiointikeskuksena, jonka palveluja käyttävät laajasti myös Laitilan, Vehmaan, Taivassalon, Kustavin ja Pyhärannan asukkaat. Suomi-pisteen sijoittaminen Uuteenkaupunkiin parantaa valtion palvelujen saavutettavuutta koko seutukunnassa ja vähentää asiointitarvetta Turkuun. Tämä tukee valtion tavoitetta turvata yhdenvertaiset palvelut myös harvemmin asutuilla alueilla.

Varsinais-Suomen hyvinvointialue

Varsinais-Suomen hyvinvointialue voi tarjota Suomi-pisteissä hyvinvointialueen neuvonta- ja asiakasohjauspalvelua ja on kiinnostunut jatkamaan yhteistyökeskustelua, mikäli Suomi-pisteitä sijoitetaan myös muualle kuin Turkuun. Turussa hyvinvointialue on sitoutunut toimimaan Monitori-toimipisteessä, jossa on moniviranomaisedustus. Hyvinvointialue suosittaa Suomi-pisteen palvelujen siirtämistä soveltuvien osien osaksi Monitorin palvelukokonaisuutta.

Kela

Kelan palveluverkon tarkastelu on jatkuvaa toimintaa. Tämänhetkisen näkemyksen mukaan vuonna 2030 Varsinais-Suomessa on Turussa ja Salossa Kelan palvelupisteet, joissa voi asioida henkilökohtaisesti. Tällä hetkellä ko. paikkakuntien toimipisteet toimivat kaupungin kanssa yhteisissä tiloissa eikä tiedossa ole muutoksia. Uudessakaupungissa ja Loimaalla Kelalla on omistustilat, jotka vapautuvat v. 2026 ja v. 2027. Kelan asiointipisteen perustaminen Uuteenkaupunkiin ja Loimaalle olisi etäpalvelun ohella mahdollista ja perusteltua.

Kela arvioi yhteistyöhankkeita ja palveluiden järjestämisen tapoja, myös asiointipisteiden sopimuksia, tapauskohtaisesti palveluverkon kehittämisen kriteereidensä mukaisesti. Yhteistyötä voidaan tehdä esimerkiksi neuvonnan yhteensovittamisena tai etäpalvelujen mahdollistamisena yhteisissä tiloissa.

Tärkeää on, että yhteiset asiakaspalvelupisteet tukevat kustannustehokasta toimintaa. Yhteistyö ei saa lisätä päällekkäisiä kustannuksia tai sitoa resursseja tavalla, joka ei ole suhteessa saavutettavaan asiakaskäyttöihin.

3 Riskianalyysi

Tässä kappaleessa kuvataan Varsinais-Suomen alueellisen suunnittelulle ja toteutukselle laadittu riskianalyysi.

Analyysi on laadittu koko Palvelu- ja toimitilaverkkouudistushankkeen riskianalyysin sekä Varsinais-Suomen alueellisen projektiryhmän keskustelun pohjalta. Analyysissä on tunnistettu lieviä, kohtalaisia ja suuria riskejä hankkeen alueelliselle suunnittelulle ja toteutukselle Varsinais-Suomessa. Riskiarvioiden lisäksi analyysin osana todetaan keskeisimmät projektiryhmän huomiot riskien seurauksista ja ennaltaehkäisystä.

Varsinais-Suomen alueellisen suunnittelun ja toteutuksen riskit

Varsinais-Suomen alueellisen suunnittelun ja toteutuksen riskianalyysi esitetään taulukossa 30.

Taulukko 30: Varsinais-Suomen alueellisen suunnittelun ja toteutuksen riskianalyysi.

Kategoria	Riski	Todennäköisyys 4 Hyvin todennäköinen 3 Melko todennäköinen 2 Melko epätodennäköinen 1 Hyvin epätodennäköinen	Vaikutus 4 Suuri vaikutus 3 Kohtalaisen suuri vaikutus 2 Kohtalaisen pieni vaikutus 1 Pieni vaikutus	Riskin suuruus (todennäköisyys kerrottuna vaikutuksella) Vihreä = matala Keltainen = kohtalainen Punainen = huomattava
Palveluiden mitoitus	Tulevan käyntiasioinnin volyymia ei onnistuta arvioimaan oikein, koska väestönkehitys ei noudata ennustettuja kehityskulkuja.	2	1	2
	Tulevan käyntiasioinnin volyymia ei onnistuta arvioimaan oikein, koska etäasioinnin osuus on ennakoitua suurempaa tai pienempää.	4	4	16
	Tulevan käyntiasioinnin volyymia ei onnistuta arvioimaan oikein, koska asiakkaiden käyntiasioinnin suuntautuminen Suomi-pisteiden välillä on arvioitu väärin.	2	2	4
	Suomi-pisteissä tarjottavan palvelun määrää ei pystytä skaalaamaan palveluntarpeen mukaisesti tarpeen kasvaessa tai vähentyessä.	2	4	8
Saavutettavuus ja yhdenvertaisuus	Suomi-pisteiden verkosto on liian harva mahdollistamaan asuinpaikasta ja sosioekonomisesta asemasta riippumattomasti tasavertaisen asiointimahdollisuuden.	4	4	16
	Paikallisten palveluneuvojen neuvonta ja digituki on riittämätöntä, minkä vuoksi yhteisissä asiakaspalvelupisteissä asiointi on asiakkaille haastavaa.	3	3	9
Talous	Valtion palveluverkon uudistus synnyttää uusia kuluja kunnille.	2	4	8
Palvelun laatu	Yhteiset asiakaspalvelupisteet eivät toteudu laadukkaasti, koska mukaan tulevilla organisaatioilla ei ole riittäviä resursseja yhteistyön huolelliseen toteutukseen ja muutosvaiheen ohjaamiseen.	1	2	2
	Yhteiset asiakaspalvelupisteet eivät toteudu laadukkaasti, koska valtion viranomaisilla ei ole riittäviä resursseja tarjota veloitettua palvelua laadukkaasti.	4	4	16
	Yhteiset asiakaspalvelupisteet eivät toteudu laadukkaasti, koska kunnat, työllisyysalueet, hyvinvointialue tai Kela eivät sitoudu riittävästi uudistuksen toimeenpanoon.	1	3	3
Tietosuoja	Tietosuojan ja -turvan järjestämisessä yhteisissä tiloissa epäonnistutaan.	1	4	4
Etäratkaisut	Toimimattoman etäpalvelun ylläpitämisestä syntyy kohtuuttomia kustannuksia.	1	4	4
	Etäpalvelun tekniset ratkaisut jäävät yhteisen asiakaspalvelupisteen eri toimijoilla (valtio, kunta, hyvinvointialue, työllisyysalue) erilaisiksi. Useilla eri alustoilla asioiminen vaikeuttaa asiointia.	3	1	3
	Valtion viranomaisten yhteinen etäratkaisu ei palvele viranomaisten palveluiden erilaisia luonteita, minkä vuoksi etäratkaisu ei toimi.	2	4	8
	Etävälineiden toimimattomuus kuormittaa työntekijöitä.	2	2	4
	Etäpalvelu jää puhelinpalvelun tasoiseksi eikä siten korvaa riittäväällä tasolla kasvokkain tapahtuvaa asiointia.	1	3	3

Huomioiden riskien vaikutuksista ja ennaltaehkäisystä

Riskianalyysin osana todetaan seuraavat huomiot hankkeen riskien seurauksista ja ennaltaehkäisystä.

Palveluiden mitoitus

Merkittävimmäksi käyntiasioinnin palveluiden mitoittamista haastavaksi seikaksi tunnistettiin se, että itsenäisen digivälitteisen asioinnin osuutta kaikesta asioinnista on haastavaa ennakoita etukäteen. Käynti- ja digiasioinnin osuuksiin vaikuttavat erityisesti tulevaisuuden ikääntyneen väestön ja vieraskielisen väestön digitaatiojen taso sekä se, mitä eri viranomaisten itsenäisen digiasioinnin palvelukanavia tarjotaan käyttöön, miten hyvin ne toimivat ja missä määrin kansalaiset ottavat niitä käyttöön. Lisäksi koronapandemian kaltaiset yllättävät tilanteet voivat muuttaa kehityssuuntaa nopeastikin. Käyntiasioinnille katsotaan kuitenkin olevan pysyvästi tarvetta koko maakunnassa asiointikanavien kehityksestä riippumatta.

Käyntiasiointikohteen valikoitumiseen ja kunkin kohteen mitoituksen riittävyyden riskeissä korostuvat luontaisen asioinnin suuntien ja julkisen liikenteen yhteyksien seuraukset. Mikäli asiointi suuntautuu lopulta eri suuntaan, kuin mihin sen suunnitteluvaiheessa oletettiin suuntautuvan, voi jokin Suomi-piste jäädä alikäytölle ja toisen käyntivolyymit kasvaa oletetusta. Julkisen liikenteen yhteyksien vähäisyys voi johtaa siihen, että etenkin ruuhkautuneessa asiakaspalvelupisteessä asiointi ei ole tosiasiallisesti mahdollista julkisen liikenteen yhteyksien varassa liikkuville kansalaisille. Riskin vaikutusten arvioidaan kohdistuvan erityisesti ikääntyneisiin, vammaisiin ja vähävaraisiin. Oman auton käytön varaan rakentuva palveluverkko ei myöskään tue maakunnan liikennejärjestelmän ilmastotavoitteita.

Mitoituksen riskien ennaltaehkäisemiseksi käyntiasiointipisteiden verkon on oltava riittävän tiheä. Asiointi tulee ohjata luontaisten kulkusuuntien mukaisiin sijainteihin ja kunkin asiakaspalvelupisteen tarjoamaa palvelumäärää tulee voida kasvattaa tai vähentää tarpeen mukaan.

Saavutettavuus ja yhdenvertaisuus sekä julkisen talouden kokonaiskuva

Palveluntarpeeseen nähden liian harvaksi muotoutuvan asiakaspalvelupisteiden verkoston katsotaan vaikuttavan erityisesti harvaan asutuilla seuduilla asuviin, eri syistä autottomiin, liikkumisen rajoitteita tai vammaisuutta kokeviin ihmisiin sekä vähävaraisiin. Riskin ennaltaehkäisemiseksi palveluverkon suunnittelussa tulee erityisesti huomioida sosioekonomisesti heikommassa asemassa olevien väestöryhmien tasavertaisen asiointimahdollisuuden varmistaminen.

Saavutettavuuden ja yhdenvertaisuuden sekä talouden riskien vaikutukset liittyvät toisiinsa: Asioinnin mahdollisen vaikeutumisen vaikutukset voivat olla tuntuvia etenkin sosioekonomisesti heikommassa asemassa olevien kansalaisten kohdalla. Tämä voi syventää syrjäytymiskierteitä ja pitkittää työttömyysjaksoja, mikä johtaa kunnille työttömyydestä syntyvien kulujen kasvuun.

Palvelun laatu

Yhteisten asiakaspalvelupisteiden toteutuksen ja niiden tarjoaman palvelun laatuun vaikuttavat esimerkiksi asiakaspalvelijoiden määrä ja henkilöstön kuormituksen kohtuullisuus. Etenkin henkilöstön hyvinvoinnista huolehtimista pidettiin olennaisena riskin hallitsemiseksi. Sen suhteen on huomioitava erityisesti kysyntään nähden riittävä henkilöstömäärä ja etäpalvelun teknisten ratkaisujen toimintavarmuus.

Palvelun laatuun liittyvien riskien realisoitumisen seuraukset arvioitiin huomattaviksi. Niitä ovat esimerkiksi alueellisen eriarvoisuuden lisääntyminen, henkilöstön kuormituksen tuomat lisäkustannukset sekä huonosta palvelun laadusta seuraava riittämätön viranomaisen tarjoama palvelu ja epäluottamus julkista valtaa kohtaan.

Muiden julkisen sektorin toimijoiden sitoutumattomuutta koskeva riski katsottiin huomattavaksi etenkin sellaisissa tilanteissa, joissa toimijalla on paikkakunnalla jo muu toimiva asiakaspalvelupiste tai toimija on hiljattain poistunut paikkakunnalta.

Tietosuoja

Tietosuojaan liittyvien riskien katsottiin olevan hyvin hallittuja Suomi-pisteiden huolellisen konseptoinnin seurauksena. Jos konseptinmukaisessa toiminnassa epäonnistuttaisiin tai riski muista syistä realisoituu, seurausten katsotaan olevan vakavia.

4 Organisointi ja rahoitus

Tässä luvussa kuvataan valtion palvelu- ja toimitilaverkkouudistuksen osana toteutettavan Varsinais-Suomen alueellisen suunnitelman laatimisen organisointi ja rahoitus.

Alueellisen suunnitelman toimeenpanoa ja aikatauluja ei käsitelty osana alueellista suunnittelua. Suomi-pisteiden palveluverkko siirtyy valtakunnallisen tason tarkasteluun heti Varsinais-Suomen alueellisen suunnitelman valmistuttua, minkä vuoksi tämän suunnitelman laatimisvaiheessa ei ole tarkoituksenmukaista määritellä tavoitetilän toteutusta.

Suomi-pisteiden palveluverkon valtakunnallisessa valmistelussa hyödynnetään alueellisia suunnitelmia, jotka on tarkistettu erityisesti voimassa olevan palveluiden saatavuuden ja toimintojen sijoittamisen suunnitelman (valtioneuvoston päätös 27.3.2024) näkökulmasta sekä maakuntarajat ylittäviltä osin. Tavoitteena on, että palvelu- ja toimitilaverkkouudistuksen valmistelu- ja ohjausryhmät käyvät valtakunnallisen kokonaisuuden huomioivaa keskustelua Suomi-pisteiden palveluverkon laajuudesta ja sitä täydentävästä palveluverkosta lokakuun 2026 ja tammikuun 2027 välisenä aikana. Lisäksi ne selvittävät viranomaisten alustavaa näkemystä siitä, missä Suomi-pisteissä viranomaiset toimivat fyysisesti läsnä ollen ja missä yhteiskäyttöisen etäpalveluratkaisun välityksellä.

Lakiin perustuva valtion yhteisen asiakaspalvelutoiminnan ohjausryhmä aloittaa toimintansa 1.2.2027 ja tekee päätökset Suomi-pisteiden sijoittumisesta ja palveluvalikoiman laajuudesta.

Alueellisen projektiryhmän kokoonpano ja tehtävät

Valtiovarainministeriö on asettanut valtion palvelu- ja toimitilaverkkouudistuksen alueellista suunnittelua ja toimeenpanoa varten Varsinais-Suomen alueellisen projektiryhmän. Työryhmän toimikausi on 1.11.2025 – 31.10.2026.

Alueellisen projektiryhmän tavoitteena on Valtioneuvoston 27.3.2024 hyväksymän Valtion palveluiden saatavuuden ja toimintojen sijoittamisen valtakunnallinen suunnitelman 2024–2027 sisältämien valtakunnallisten palveluverkkokriteereiden (pääsääntöisesti enintään tunnin etäisyys yhteisiin palvelupisteisiin tieverkkoa pitkin ja riittävä väestöpohja) mukaan suunnitella asiakaspalveluverkkoa Varsinais-Suomen alueella.

Työn tavoitteena on, että viimeistään vuonna 2030 valtion viranomaisten käyntiasiointi on Varsinais-Suomen alueella koottu Suomi-pisteisiin ja tarvittaessa niitä täydentäviin palveluvalikoimaltaan kevyempiin yhteisiin palvelupisteisiin yhteistyössä Kelan, kuntien ja soveltuvien osin hyvinvointialueiden kanssa. Lisäksi tavoitteena on koota valtion tiloja yhteen ja vähentää niitä valtion toimitilastrategian linjausten (Valtioneuvoston periaatepäätös 16.12.2021) mukaisesti.

Ryhmän tehtävänä on

1. valmistella Varsinais-Suomen alueellinen suunnitelmaluonnos valtakunnallisen rakenteen mukaisesti 31.8.2026 mennessä ja viimeistellä suunnitelma valmiiksi 30.9.2026 mennessä. Alueellisessa suunnittelussa tulee ottaa tarpeen mukaan huomioon myös naapurimaakunnat. Alueellinen suunnitelma ei koske ns. käyttösidonnaisia tiloja (esim. museot, vankilat, tuomioistuimet).
2. tukea hankkeen viestintäverkostoa alueellisten ja paikallisten viestinnän kohderyhmien tavoittamisessa.
3. osallistaa alueen julkisen hallinnon henkilöstöä alueelliseen suunnitteluun.

Ryhmä voi asettaa tarpeen mukaan alaryhmiä ja kuulla ryhmän ulkopuolisia asiantuntijoita. Ryhmän tulee kuulla myös henkilöjärjestöjen edustajia, joka voi myös tapahtua mukanaolevien viranomaisten omissa organisaatioissa. Ryhmä raportoi työstään valtion palvelu- ja toimitilaverkkouudistuksen valtakunnallisille valmistelu- ja ohjausryhmille.

Alueellisen projektiryhmän jäsenet

Varsinais-Suomen liitto	Malla Rannikko-Laine, edunvalvontajohtaja, puheenjohtaja
Lupa- ja valvontavirasto	Kari Holsti, ylitarkastaja
Digi- ja väestötietovirasto	Jaana Immanen-Peuha, erityisasiantuntija
Lounais-Suomen elinvoimakeskus	Else-Maj Laurila, yksikön päällikkö, hallintojohtaja
Oikeuspalveluvirasto	Eeva Puotila, erityisasiantuntija
Lounais-Suomen poliisilaitos	Petri Kangas, ylikomisario
Kansaneläkelaitos	Kaisa Mäkitalo, asiakaspalvelukeskuksen päällikkö
Maahanmuuttovirasto	Otto Lumikko, prosessiasiantuntija
Maanmittauslaitos	Matti Mäensivu, asiantuntija
Rikosseuraamuslaitos	Petri Niemelä, yksikön päällikkö, Lounais-Suomen yhdyskuntaseuraamustoimisto
Senaatti-kiinteistöt	Katja Päivärinta, projektipäällikkö, tilaratkaisut
Ulosottolaitos	Olli-Pekka Lamppu, hallintolakimies
Valtori	Pasi Kanala, vastuualuepäällikkö
Verohallinto	Niklas Aaltonen, ryhmäpäällikkö
Varsinais-Suomen hyvinvointialue	Antti Parpo, strategia- ja integraatiojohtaja
Turun kaupunki	Sari Kinnunen, asiakaspalvelupäällikkö
Liedon kaupunki	Anne Rantala, toimialajohtaja
Loimaan kaupunki	Paavo Laaksonen, kehittämisjohtaja
Salon kaupunki	Riku Rönholm, hallintojohtaja
Uudenkaupungin kaupunki	Katja Aalto, talous- ja hallintojohtaja
Paraisten kaupunki	Petra Palmroos, talous- ja hallintojohtaja
	1.11.2025–7.2.2026 Niina Hemming, elinkeinojohtaja

Muut alueelliseen suunnitteluun osallistuneet

Varsinais-Suomen liitto	Henna Salminen, projektikoordinaattori, sihteeri
Varsinais-Suomen liitto	Antti Vasanen, tietopalvelupäällikkö
Lupa- ja valvontavirasto	Mette Vuola, johtava asiantuntija
Maahanmuuttovirasto	Anna Tähtäpää, sijainen 25.8.2026 ja 28.9.2026 kokouksissa
Senaatti-kiinteistöt	Pekka Koskinen, aluepäällikkö, sijainen 28.4.2026 ja 25.8.2026 kokouksissa
Loimaan kaupunki	Antti Korte, tekninen johtaja, sijainen 25.8.2026 kokouksessa
Salon kaupunki	Saija Karnisto-Toivonen, yhteyspäällikkö, sijainen 30.3.2026 kokouksessa
Uudenkaupungin kaupunki	Katariina Torvinen, toimitusjohtaja, Ukipolis Oy, sijainen 30.3.2026 kokouksessa
Verohallinto	Anna Karhenmaa, sijainen 28.9.2026 kokouksessa

Alueellisen suunnittelun rahoitus

Valtiovarainministeriö ja palvelu- ja toimitilaverkkohanke rahoittaa alueellisten projektiryhmien johtamisesta ja sihteerityöstä maakunnan liitolle aiheutuvia kuluja valtionavustuksella, joka on myönnetty maakunnan liitolle sen hakemuksesta 6.11.2025. Maakunnan liitto raportoi valtiovarainministeriölle valtionavustuksen kohteena olevasta toiminnasta ja toteutuneista kuluista 30.11.2026 klo 16.15 mennessä erikseen toimitettavan ohjeistuksen mukaisesti.

5 Raportointi

Alueellinen projektiryhmä raportoi säännöllisesti valtakunnalliselle palvelu- ja toimitilaverkkohankkeelle, esim. alueellisen projektiryhmän puheenjohtajan/sihteerin tulee pyydettäessä esitellä alueellisen toimeenpanon etenemistä hankkeen valmistelu- ja ohjausryhmille. Menettelytavasta sovitaan erikseen. Lopullinen alueellinen suunnitelma tulee hankkeen valmistelu- ja ohjausryhmien käsittelyyn.

